

የጢሮስ የተረሱት ሰባ ዓመታት

Jeff Pippenger
2023-08-12

የጢሮስ ሰባ የተረሱት ዓመታት

ሁሉም ነቢያት የዓለምን ፍጻሜ ያመለክታሉ።

“እያንዳንዳቸው ከጥንቱ ነቢያት የተናገሩት ከራሳቸው ዘመን ይልቅ ለእኛ ዘመን ይበልጥ ነበር፤ ስለዚህም ትንቢታቸው ለእኛ በኃይል ላይ ነው። ‘እነዚህም ሁሉ ለእነርሱ ምሳሌ እንዲሆኑ ደረሱባቸው፤ የዓለምም ፍጻሜ በደረሰብን በእኛ ምክር እንዲሆኑ ተጽፈዋል።’ 1 ቆሮንቶስ 10:11። ‘ይህም ነገር በሰማይ የተላከውን መንፈስ ቅዱስ እየተረዱ ወንጌልን በሰበኩላችሁ ሰዎች አሁን ለእናንተ የተነገረውን ነገር ለራሳቸው ሳይሆን ለእኛ እንደ አገለገሉ ተገለጧቸው፤ እነዚህንም ነገሮች መለክት ለማየት ይመኛሉ።’ 1 ጴጥሮስ 1:12....”

“መጽሐፍ ቅዱስ የእርሱን መዝገቦች ለዚህ የመጨረሻ ትውልድ ሰብስቦ አከማችቶአል፤ በአንድነትም አስተሳስኖአል። በብሉይ ኪዳን ታሪክ ውስጥ ያሉት ሁሉም ታላላቅ ክስተቶችና ጽኑ ግብይቶች በእነዚህ የመጨረሻ ቀኖች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ተደግመው ነበሩ፤ እንዲሁም እየተደገሙ ናቸው።” Selected Messages, መጽሐፍ 3, 338, 339.

እግዚአብሔር ቃል ያሉት መጻሕፍት ሁሉ በራጅይ መጽሐፍ ውስጥ መደምደሚያቸውን ያገኛሉ።

«በራጅይ መጽሐፍ ውስጥ የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሕፍት ሁሉ ተገናኝተው ይደመድማሉ።» የሐዋርያት ሥራ, 585.

ለጥላኔት ምድር ነዋሪዎች የመጨረሻው የማስጠንቀቂያ መልእክት በራጅይ አሥራ ስምንት ተገልጿል።

ከዚህም በኋላ ታላቅ ሥልጣን ያለው ሌላ መልአክ ከሰማይ ሲወርድ አየሁ፤ ምድርም በክብር በራች። በኃይልኛ ድምፅም በታላቅ ጩኸት እንዲህ ሲል ጩኸ፡- ታላቂቱ ባቢሎን ወደቀች፤ ወደቀች፤ የአጋንንትም ማደሪያ፤ የክፉ መንፈስ ሁሉ መጠጊያ፤ የርኩስና የተጠላ ወፍ ሁሉ ጎጆ ሆነች። አሕዛብ ሁሉ ከዝሙቷ ቀጣ ወይን ጠጅ ጠጥተዋልና፤ የምድርም ነገሥታት ከእርስዎ ጋር ዝሙት ፈጽመዋል፤ የምድርም ነጋዴዎች ከቅንጦትዎ ብዛት የተነሣ ባለጠጎች ሆነዋል። ራጅይ 18:1-3።

“ታላቂቱ ባቢሎን” የሚለው ሐረግ የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያንን ይወክላል፤ በኢሳይያስ ምዕራፍ 49 ሦስትም “ታላቂቱ ባቢሎን” እንደ ጢሮስ ተወክላለች።

ስለ ጢሮስ የተሸከመ መልእክት። እናንተ የተርሴስ መርከቦች ሆይ፤ ዋይ በሉ፤ ቤትም እንዳይኖር፤ መግቢያም እንዳይኖር ጠፍታላችና፤ ይህም ከኪጢም ምድር ተገልጦላችዋል። እናንተ የደሴቲቱ ነዋሪዎች ሆይ፤ ዝም በሉ፤ ባሕርን እየተሻገሩ የሚሄዱ የሲዶና ነጋዴዎች ያበለጽጉሽ አንቺ። በብዙ ውኃዎችም ላይ የሲሐር ዘር፤ የወንዙ መከር፤ ገቢዎ ነበር፤ ለአሕዛብም ገበያ ሆና ነበር። ሲዶና ሆይ፤ እፈሪ፤ ባሕር እንጂ የባሕር ምሽግ እንዲህ ሲል ተናግሯልና፤ ምጥ አላየሁም፤ አልወለድሁምም፤ ጌባዎችንም አላሳደግሁም፤ ደናግልንም አላሳደግሁም። ስለ ግብፅ የተሰማው ወሬ እንደ ነበረው፤ ስለ ጢሮስ የሚሰማው ወሬ ሲደርስ እነርሱ እጅግ ይጨነቃሉ። ወደ ተርሴስ ተሻገሩ፤ እናንተ የደሴቲቱ ነዋሪዎች ሆይ፤ ዋይ በሉ። ይህች ከጥንት ዘመን ጀምሮ የነበረች የተደሰተችው ከተማችሁ ናትን? እግሮቿ ራሳቸው ወደ ሩቅ ለመቀመጥ ይወስዷቸዋል። አክሊሎችን ትሰጥ የነበረችው፤ ነጋዴዎቿ መኪንንን የነበሩት፤ ነጋዴ መላላኪዎቿም በምድር ላይ የተከበሩ የነበሩት በዚህች ጢሮስ ላይ ይህን ምክር ያወጣው ማን ነው? የሰራዊት ጌታ እግዚአብሔር የክብር ሁሉን ትዕቢት ለማርከስ፤ በምድርም ላይ የተከበሩትን ሁሉ ለማዋረድ ይህን

ዐስቦአል። የተርሴስ ልጅ ሆይ፤ እንደ ወንዝ በምድርሽ ላይ ተላለፈ፤ ከእንግዲህ በኋላ ግዴታ የለምና። እጁን በባሕር ላይ ዘረጋ፤ መንግሥታትንም አናወጠ፤ እግዚአብሔር በነጋዴይቱ ከተማ ላይ ምሽጎቿን እንዲያጠፋ ትእዛዝ ሰጥቶአል። እርሱም፦ አንቺ የተጨቁንሽ ድንግል፤ የሲዶና ልጅ ሆይ፤ ከእንግዲህ በኋላ አትደሰቼም፤ ተነሺ፤ ወደ ኪጢም ተሻገረ፤ በዚያም እንኳ ዕረፍት አታገኝም አለ። እነሆ፤ የከለዳውያን ምድር፤ ይህ ሕዝብ አልነበረም፤ አሦራውያን ለምድረ በዳ ነዋሪዎች እስኪመሠርቱት ድረስ፤ ማማዎቹን አቆሙ፤ አዳራሾቹንም አነሡ፤ እርሱም ወደ ፍርስራሽ አደረገው። እናንተ የተርሴስ መርከቦች ሆይ፤ ዋይ በሉ፤ ጽናታችሁ ጠፍቶአልና። በዚያም ቀን እንዲህ ይሆናል፤ ጢሮስ እንደ አንድ ንጉሥ ዘመን ሰባ ዓመት ትረሰላች፤ ከሰባውም ዓመት ፍጻሜ በኋላ ጢሮስ እንደ ጋለሞታ ትዘምራለች። አንቺ የተረሰሽ ጋለሞታ ሆይ፤ በገናን ውሰጂ፤ በከተማይቱ ዙሪያ ዘረ፤ እንድትታሰቢ ጣፋጭ ዜማ አድርገ፤ ብዙ ቅኔዎችን ዘምራ። ከሰባውም ዓመት ፍጻሜ በኋላ እንዲህ ይሆናል፤ እግዚአብሔር ጢሮስን ይጎበኛታል፤ እርስዋም ወደ ደመወዛ ትመለሳለች፤ በምድርም ፊት ላይ ካሉ ከዓለም መንግሥታት ሁሉ ጋር ትዘመታለች። ነገር ግን ንግዷና ደመወዛ ለእግዚአብሔር የተቀደሰ ይሆናል፤ አይከማችም፤ አይሰበሰብምም፤ ንግዷ በእግዚአብሔር ፊት ለሚኖሩት በቂ ለመብላትና ለዘላቂ ልብስ ይሆናል። ኢሳይያስ 23፡1-18።

እህት ዋይት እንዲህ ትጽፋለች፦ “በብሉይ ኪዳን ታሪክ ውስጥ የተከናወኑት ታላላቅ ክስተቶችና ክቡራን ሥርዓተ-ክንውኖች ሁሉ በእነዚህ የመጨረሻ ቀኖች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ተደግመው ነበሩ፤ እየተደገሙም ናቸው።”

ኢሳይያስ ሃያ ሦስት ስለ ተባበሩት መንግሥታት፤ ስለ ጳጳሳት መንበር፤ ስለ አሜሪካ የተባበሩ ግዛቶች እና ስለ እስልምና ያሉትን ትንቢታዊ ግንኙነቶች ይመለከታል። እነዚህን እውነቶች ለማስተዋል፤ በምዕራፍ ውስጥ ያሉ አንዳንድ ምልክቶች በመንፈሳዊ መነሳሳት መግለጽ ያስፈልጋል። ምልክቶቹ ከተገለጹ በኋላ፤ የክስተቶቹ ቅደም ተከተል እጅግ ግልጽ ይሆናል። በምዕራፍ ውስጥ መግለጽ የሚያስፈልጋቸው ምልክቶች እነዚህ ናቸው፦

ሸክሙ፣ ጢሮስ፣ ጋለሞታይቱ፣ አሶራዊው፣ የከለዳውያን ምድር፣ ግንቦችና አዳራሾች፣ ተርሴስ፣ የሲሖር ዘር፣ የኪጢም ምድር፣ ሲዶና፣ የነጋዴዎች ከተማ፣ የግብፅ ወሬና የጢሮስ ወሬ፣ ዋይታው፣ ሴት ልጅ፣ ሰባ ዓመታት፣ የአንድ ንጉሥ ዘመን፣ መርሳት፣ እና ማስታወስ

በአንቀጽ አንድ ውስጥ “ሸክም” የሚለው ቃል በጢሮስ መንግሥት ላይ የሚመጣ የጥፋት ትንቢትን ያመለክታል።

ሸክም፡ H4853—ከ H5375 የተወሰደ፤ ሸክም ማለት ነው፤ በተለይም ግብር፣ ወይም (በረቂቅ ትርጉም) ሸክም መሸከም፤ በምሳሌያዊ አገላለጽ ንግግር፣ በተለይም የፍርድ ቃል፣ በተለይም መዝሙር፤ በአእምሮ ደረጃ ፍላጎት፤ – ሸክም፣ መሸከም፣ ትንቢት፣ X ያኖሩ፣ መዝሙር፣ ግብር።

የጢሮስ ሸክም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን የመጨረሻ ፍርድ እንደሚገለጽባቸው ከብዙ ክፍሎች አንዱ ነው። “ሸክም” በአጠቃቀሙና በትርጉሙ ትንቢት ነው፤ በዋናነትም የጥፋት ትንቢት ነው። በኢሳይያስ ውስጥ አሦራ አንድ “ሸክሞች” አሉ፤ ቃሉም በትከሻ ላይ የሚሸከም ሸክምን ለመግለጽ ስምንት ጊዜ ተጠቅሟል። “ሸክም” የሚለው ቃል እንደ ጥፋት ትንቢት የተወከለባቸው አሦራ አንዱ ጊዜዎች ኢሳይያስ 13:1፤ 15:1፤ 17:1፤ 19:1፤ 21:1, 11, 13፤ 22:1፤ 30:6 እና በእርግጥ የጢሮስን ሸክም የምናገኝበት ምዕራፍ ሃያ ሦስት ናቸው። በመጨረሻዎቹ ዘመናት የሚወከለው ኃይል የትኛው እንደሆነ ለመገምገም የኢሳይያስን የጥፋት ትንቢቶች ሁሉ በአንድ ላይ ማስቀመጥ ጠቃሚ ነው። አሦራ አንዱን የጥፋት ትንቢቶች በአንድ ጊዜ መሸፈን አስቸጋሪ ስለሆነ፤ ለምዕራፍ ሃያ ሦስት አውድ ለማዘጋጀት የእያንዳንዱን የጥፋት ትንቢት አጭር መግለጫ እሰጣለሁ።

በአሥራ ሦስተኛው ምዕራፍ ላይ በባቢሎን ላይ የተነገረው የጥፋት ትንቢት፣ በዓለም ፍጻሜ የምትገለጠው ዘመናዊት ባቢሎን ናት፤ እርስዎም በራእይ መጽሐፍ አሥራ ሰባተኛው ምዕራፍ ደግሞ የተመሰለችው የሮማ ጋለሞታ ናት።

ሰባቱን ጽዋዎች ካላቸው ከሰባቱ መላእክት አንዱ መጥቶ እንዲህ እያለ ከእኔ ጋር ተናገረ፤ ወደዚህ ና፤ በብዙ ውኃዎች ላይ የተቀመጠችውን ታላቁቱን ጋለሞታ ፍርድ አሳይሃለሁ፤ ከእርስዎ ጋር የምድር ነገሥታት ዝሙት ፈጽመዋል። በዝሙቷም የወይን ጠጅ በምድር የሚኖሩ ሰዎች ሰክረዋል። በመንፈስም ወደ ምድረ በዳ ወሰደኝ፤ በዚያም ሰባት ራሶችና አሥር ቀንዶች ያሉት። በስድብ ስሞችም የተሞላ ቀይ እንስሳ ላይ ተቀምጦ ያለች አንዲት ሴት አየሁ። ሴቲቱም ሐምራዊና ቀይ ልብስ ተጎናጽፋ ነበር። በወርቅና በከበሩ ድንጋዮች እንዲሁም በዕንቁዎች ተሸልማ ነበር፤ በእጅቀም ከርኩሶቶችና ከዝሙቷ ርኩሶት የተሞላ የወርቅ ጽዋ ነበራት። በግንባርዋም የተጻፈ ስም ነበረ፤ ምስጢር፣ ታላቁቱ ባቢሎን፣ የጋለሞቶችና የምድር ርኩሶቶች እናት። ራእይ 17፡1-5።

ትንሽ መንገድ ልልይ። የጢሮስ ትንቢት ጥናት ዓላማ በመጨረሻ የአሜሪካ ዩናይትድ ስቴትስን ትንቢታዊ ታሪክ ከሰባተኛ ቀን አድጌንቲስት ቤተ ክርስቲያን ታሪክ ጋር ማስማማት ነው። የአሜሪካ ዩናይትድ ስቴትስ መንግሥት በራእይ ምዕራፍ አሥራ ሦስት ላይ ከተገለጸው እንደ በግ ያለ አውሬ አንዱ ቀንድ እንደሆነ፣ ከጨለማው ዘመን የወጣው ፕሮቴስታንትነትም ሌላው ቀንድ እንደሆነ እናሳያለን። የአሜሪካ ፕሮቴስታንቶች የመጀመሪያውን የመልእክት በእምቢታ በተቀበሉበት ጊዜ፣ የፕሮቴስታንትነት ቀንድ ሚሊራዊ አድጌንቲዝም ሆነ። ይህን በቦታው ካኖርን በኋላ፣ የፕሮቴስታንቱ ቀንድ ታሪክና የሪፐብሊካኑ ቀንድ ታሪክ እርስ በርሳቸው ትይዩ እንደሚሄዱ፣ እንዲሁም ትይዩ የሆኑ ትንቢታዊ ባሕርያትን እንደሚያጋሩ እናሳያለን። ከሁሉም በላይ፣ ሁለቱም ቀንዶች በአንድ አውሬ ላይ ናቸው፤ ይህም ሁለቱም ቀንዶች እርስ በርሳቸው ተመሳሳይ ዘመን ውስጥ እንዳሉ ይወክላል። በአሜሪካ ዩናይትድ ስቴትስ ውስጥ ያሉትን የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት ቀንዶች መካከል ያለውን ይህን ትይዩነት በአንድ ምሳሌ አሳያለሁ። ሁለቱም በየራሳቸው መንገድ “ይረሳሉ።”

ኢሳይያስ ሃያ ሦስት የጳጳሳዊው ኃይል ለሰባ ዓመታት እንደሚረሳ የሚያመለክተውን ትንቢታዊ ነጥብ ያመለክታል፤ በእነዚያም ምሳሌያዊ ሰባ ዓመታት ሰዎች ጳጳስናን እና ለምን የጨለማው ዘመን የጨለማው ዘመን ተብሎ እንደሚጠራ ይረሳሉ። የፕሮቴስታንት ቀንድ ከካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን በተለየ ጊዜ መፈክሩ “መጽሐፍ ቅዱስ እና መጽሐፍ ቅዱስ ብቻ” የሚል ነበር። መጽሐፍ ቅዱስ ጳጳስናን በእውነት ማን እንደሆነ እንደሚያሳውቀን ረሱ። አደራ ተሰጥቶአቸው በነበረውና የእርሱ ዋና ተከላካዮች መሆናቸውን በሚናገሩበት በዚያ ቅዱስ ሰነድ ውስጥ የተቀመጠውን መልእክት ረሱ።

“በቃሉ አስተዋይነታቸው ውስጥ የሚደናገሩ፣ የፀረ ክርስቶስን ትርጉም ማየት የሚሰናቸው ሰዎች በእርግጥ ራሳቸውን በፀረ ክርስቶስ ወገን ላይ ያቆማሉ። ከዓለም ጋር ለመዋሃድ አሁን ጊዜ የለንም። ዳንኤል በዕጣውና በስፍራው ቆሞአል። የዳንኤልና የዮሐንስ ትንቢቶች ሊገቡ ይገባል። እነርሱ እርስ በርሳቸው ይተረጉማሉ። ለዓለም ሁሉም ሊያስተውለው የሚገባውን እውነቶች ይሰጣሉ። እነዚህ ትንቢቶች በዓለም ውስጥ ምስክር ሊሆኑ ይገባል። በእነዚህ የመጨረሻ ቀናት በመፈጸማቸው ራሳቸውን ያብራራሉ።” Kress Collection, 105.

በተመሳሳይም፣ የአሜሪካ አንድነት መንግሥትን የሚወክለው ሪፐብሊካን ቀንድ በሕዝብ እና ለሕዝብ ሊሆን ይገባ ነበር፤ ነገር ግን የአሜሪካ አንድነት መንግሥት ዜጎችም እንዲሁ አደራ ተሰጥቷቸው የነበረውን ቅዱስ ሰነድ ረስተዋል። ያ ቅዱስ ሰነድ የአሜሪካ አንድነት መንግሥት ሕገ መንግሥት ነው፤ ለሕዝብ እንዲሆን ተዘጋጅቶ የነበረው የመንግሥቱ መርሕም የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት መለየት ነበር። አደራ ተሰጥቷቸው የነበረውን የሕገ መንግሥቱን መልእክት፣ እና ራሳቸውን ጠባቂዎቹ እንደሆኑ የሚናገሩትንም ረስተዋል።

“እናም ይህ እንዲታሰብ፤ ሮም ፈጽሞ እንደማትለወጥ የምትመካበት ነገር መሆኑ ነው። የግሪጎር VIII እና የኢኖሰንት III መርሆች አሁንም የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን መርሆች ናቸው። እርስዎም ኃይሉ ቢኖራት በያዔው ዘመን እንደነበረው ብርታት አሁንም እነርሱን በተግባር ታውል ነበር። ፕሮቴስታንቶች በእሑድ ከፍ ማድረግ ሥራ ውስጥ የሮምን እርዳታ ለመቀበል ሲያቀርቡ ምን እያደረጉ እንዳሉ በጣም ጥቂት ያውቃሉ። እነርሱ ዓላማቸውን ለማሳካት በትጋት ሲጥሩ፤ ሮም ግን ኃይሏን እንደ ገና ለማቋቋምና ያጣቸውን ልዕልና ለማስመለስ እያነጣጠረች ነው። በአሜሪካ አንድ ጊዜ ቤተ ክርስቲያን የመንግሥትን ኃይል ልትጠቀም ወይም ልትቆጣጠር እንደምትችል የሚለው መርህ ከተመሠረተ፤ የሃይማኖት ሥርዓቶች በሲቪል ሕጎች እንዲፈጸሙ ከተገደዱ፤ በአጭሩ፤ የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት ሥልጣን ሕሊናን እንዲገዛ ከሆነ፤ በዚህ አገር የሮም ድል የተረጋገጠ ነው።”

“የእግዚአብሔር ቃል ስለሚመጣው አደጋ ማስጠንቀቂያ ሰጥቶአል፤ ይህም ችላ ከተባለ፤ የፕሮቴስታንት ዓለም የሮም ዓላማዎች በእውነት ምን እንደሆኑ የምታውቀው ከወጥመዱ ለማምለጥ እጅግ ዘግይቶ በኋላ ብቻ ይሆናል። እርስዎ በጸጥታ ወደ ኃይል እያደገች ነው። ትምህርቶቿ በሕግ አውጪ ሸንጎዎች፤ በቤተ ክርስቲያናት፤ እና በሰዎች ልብ ውስጥ ተጽእኖአቸውን እያሳዩ ነው። የቀድሞ ስድቶቿ እንደገና የሚደገሙባቸውን ስውር ውስጠኛ ክፍሎች የያዙ ከፍ ያሉና ግዙፍ ሕንፃዎቿን እየሠራች ነው። ለመምታት ጊዜዋ በሚደርስበት ጊዜ የራሷን ዓላማ ለማራመድ ኃይሎቿን በስውርነትና ሳይጠረጠር እያጠናከረች ነው። የምትሻው ሁሉ የተሻለ የአቋም ስፍራ ብቻ ነው፤ ይህም አሁን አስቀድሞ እየተሰጣት ነው። የሮማዊው አካል ዓላማ ምን እንደሆነ በቅርቡ እናያለን፤ እንሰማለንም። ቃሉን የሚያምንና የሚታዘዝ ሁሉ ስለዚህ ነቀፋና ስደት ይቀበላል።” The Great Controversy, 581.

ከ1950 በፊት የታተመ ማናቸውንም መዝገበ ቃላት ማግኘት ከቻላችሁ፤ እና “ቀይ ልብስ የለበሰች ሴት” ወይም ከራእይ ምዕራፍ አሥራ ሰባት የተወሰደ የዚያ ሐረግ ልዩነት ብትፈልጉ፤ ከ1950 በፊት የታተሙት መዝገበ ቃላት ሁሉ የሚያመለክቱት የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን የራእይ ምዕራፍ አሥራ ሰባት ጋለሞታ መሆኗን ነው። ዩናይትድ ስቴትስ፤ የራእይ ምዕራፍ አሥራ ሦስት ሁለት ቀንዶች ያሉት ከምድር የወጣው አውሬ፤ ያለፈውን ታሪኩን ይረሳል፤ ይህም የፕሮቴስታንቲዝም ቀንድ ይሁን ወይም የሪፐብሊካኒዝም ቀንድ። እነዚህ ሁለቱ ተቋማት የተፈጠሩት በጳጳሳት ሥርዓት የሃይማኖት ግፍ ላይ ከተነሣው ተቃውሞ እና እርሷን የደገፉ ነገሥታት የፖለቲካ ግፍ ላይ ከተነሣው ተቃውሞ ነው። ወይም መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚለው፤ ከእርሷ ጋር “ዝሙት የፈጸሙ” ነገሥታት። ኢሳይያስ ምዕራፍ ሃያ ሦስትን ከመያዘቸን በፊት፤ ኢሳይያስ ‘የጥፋት ትንቢት’ ብሎ የሚለያቸውን ሌሎችን አሥር ጊዜያት በአጭሩ እንመለከታለን፤ ምክንያቱም አሥራ አንዱም “ሸክሞች” ያው ናቸው።

ኢሳይያስ አሥራ ሦስት በ“የመጨረሻ ዘመን” ላይ ስለ ባቢሎን የተነገረ ሸክም ነው። ባቢሎንም፤ ምንም እንኳን በመጨረሻዎቹ ዘመናት በካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ተቆጣጥራና ተመርታ ብትሆንም፤ በራእይ ምዕራፍ አሥራ ስድስት ዓለምን ወደ አርማጌዶን የሚመሩ ሦስት ኃይሎች የተዋቀረች ናት። በምዕራፍ አሥራ ሦስት በዘመናዊቱ ባቢሎን ላይ በተነገረው የጥፋት ትንቢት ውስጥ ሦስት ኃይሎች ተወክለዋል፤ ባቢሎን፤ ሉሲፈር እና አሶር፤ እነዚህም አውሬውን (አሶርን)፤ ዘንዶውን (ሉሲፈርን) እና ሐሰተኛውን ነቢይ (ባቢሎንን) ይወክላሉ። አሶርና ባቢሎን እግዚአብሔር ጥንታዊቷን እስራኤል ለመቅጣት የተጠቀመባቸው ሁለቱ አጥፊ ኃይሎች ናቸው። አሶርም በቅድሚያ መጥታ ሰሜናዊውን አሥር ነገዶች ወደ ምርኮ ወሰደች፤ ከዚያም በኋላ ባቢሎን የይሁዳን ደቡባዊ ሁለት ነገዶች ወሰደች።

እስራኤል የተበተነ በግ ነው፤ አንበሶች አባረሩት፤ መጀመሪያ የአሦር ንጉሥ በላው፤ በመጨረሻም ይህ የባቢሎን ንጉሥ ናቡከደነፆር አጥንቶቹን ሰበረ። ስለዚህ የሠራዊት ጌታ፤ የእስራኤል አምላክ እንዲህ ይላል፤ እነሆ፤ የአሦርን ንጉሥ እንደ ቀጣሁት ሁሉ የባቢሎንን ንጉሥና ምድሩን እቀጣለሁ። ኤርምያስ 50፣17, 18።

በመጀመሪያ አሦር የእስራኤልን ሰሜናዊ አሦር ነገዶች ወደ ምርኮ ወሰደ፤ ከዚያም ባቢሎን የይሁዳን ደቡባዊ ሁለት ነገዶች ወደ ምርኮ ወሰደ። እነዚህ ሁለቱም ምርኮዎች የዘሌዋውያን ሃያ ስድስት “ሰባት ዘመናት” ፍጻሜ ነበሩ። የዘሌዋውያን “ሰባት ዘመናት” ዊልያም ሚሊር ያገኘው የመጀመሪያው እጅግ “የጊዜ ትንቢት” ነበር፤ እርሱም አሦር ሰሜናዊውን ነገድ በያዘበት ጊዜ ለሁለት ሺህ አምስት መቶ ሃያ ዓመታት የቀጠለ መበተን መጀመሩን ያመለክታል። ያ ዘመን በ723 ዓ.ዓ. በምርኮአቸው ተጀመረ፤ በ1798ም በ“ዘመኑ ፍጻሜ” ተደመደመ። ደቡባዊዎቹ ነገዶች በ677 ዓ.ዓ. በባቢሎን ተወስደው ወደ ምርኮ ገቡ፤ ይህም በይሁዳ ላይ የሆነውን “ሰባት ዘመናት” ጀመረ፤ እርሱም ከዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ቁጥር አሥራ አራት የ2300 ዓመታት ትንቢት ጋር በአንድ ቦታ ተፈጸመ። በጥቅምት 22 ቀን 1844። አሦርና ባቢሎን በእግዚአብሔር ሕዝብ ዓመፅ ላይ ያለውን ቅጣት ለማስፈጸም አንድ አይነት ዓላማ አገለገሉ፤ ነገር ግን ቅጣቱ መጀመሪያ በአሦር ከዚያም በባቢሎን ተፈጸመ።

በምዕራፍ አሥራ ሦስት ውስጥ በተገለጸው የሦስቱ ኃይሎች ትንቢታዊ ግንኙነት ውስጥ፤ ባቢሎን የአሦር ምስል ናት፤ ምክንያቱም ከእርሷ በኋላ መጥታ በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ ያደረገችውን ያውኑ ሥራ አድርጋለችና።

በአሥራ አምስተኛው ምዕራፍ፤ በሞዓብ ላይ የተነገረው ሸክም በፕሮቴስታንት ቤተ ክርስቲያናት ላይ ነው።

“ይህ ስለ ሞዓብ የተሰጠው መግለጫ እንደ ሞዓብ የሆኑትን ቤተ ክርስቲያናት ይወክላል። እነርሱ እንደ ታማኝ ጠባቂዎች በኃላፊነታቸው ስፍራ አልቆሙም። የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለማድረግ ከእግዚአብሔር የተሰጣቸውን ችሎታ በመጠቀም፤ የጨለማን ኃይሎች በመመለስ፤ እና እውነትንና ጽድቅን በዓለማችን ለማስፋፋት እግዚአብሔር የሰጣቸውን ኃይል ሁሉ በመጠቀም ከሰማያዊ አስተዋዮች ጋር አልተባበሩም። የእውነት እውቀት አላቸው፤ ነገር ግን የሚያውቁትን በተግባር አልፈጸሙትም።” Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 4, 1159.

የወደቀችው ፕሮቴስታንት ቤተ ክርስቲያን በሁለተኛው መልአክ መልእክት ጊዜ የተቀረው ፕሮቴስታንቲዝም ሲሸሽ ከጌታ ጋር መጓዝን የቀጠለችው ቤተ ክርስቲያን ናት። ሞዓብ አድሼንቲዝም ነው፤ የወደቀው የፕሮቴስታንት ቀንድ።

ምዕራፍ አሥራ ሰባት ስለ ደማስቆ ነው፤ እርስዎም የተወገደች ከተማ መሆኗ ተለይታ ታውቃለች። ከተማ የመንግሥት ምልክት ናት፤ በ“ዘመኑ ፍጻሜ” የሚወገደውም መንግሥት ዩናይትድ ስቴትስ ነው።

ምዕራፍ አሥራ ዘጠኝ በግብፅ ላይ የተነገረው የጥፋት ትንቢት ነው፤ ይህም የተባበሩት መንግሥታትንና መላውን ዓለም ይወክላል።

በምዕራፍ ሃያ አንድ ውስጥ የሚገኙት ቀጣዮቹ ሦስት የጥፋት ትንቢቶች በደቡብ ያለውን አስፈሪ ምድር በዳ፤ ዱማንና ዐረቢያን ይመለከታሉ። እነዚህ ሦስቱ የጥፋት ትንቢቶች እስልምናን ይለዩታል። ይህም ከራእይ 8፡13 ውስጥ ካሉት ሦስቱ ወዮታዎች ጋር ይስማማል።

በሃያ ሁለተኛው ምዕራፍ ያለው የጥፋት ትንቢት በእሑድ ሕግ ጊዜ የላኦዲቅያ አድሼንቲስቶች ከፈላዴልፍያ አድሼንቲስቶች መለየታቸውን ያሳያል።

ከዚያም በሰላሳኛው ምዕራፍ የደቡብ አውሬዎችን ሸክም እናገኛለን፤ ይህም የሎዶቅያ አድሼንቲስቶች ዓመፅ ሁለተኛ ምሳሌ ነው። የኢሳይያስን ሸክሞች ሁሉ በአንድ ላይ ማሰባሰብ በ“የመጨረሻዎቹ ቀናት” ያሉትን ትንቢታዊ ተዋናዮች በሙሉ ማለት ይቻላል ይመለከታል። እኔ የአሜሪካ ታሪክ እንደ ስድስተኛው የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥት ከ1798 እስከ የእሁድ ሕግ ድረስ እንደሚነግሥ ለማሳየት ኢሳይያስ ሀያ ሦስትን እመርጣለሁ።

“ከጥንት ነቢያት እያንዳንዱ ለራሱ ዘመን ከሚናገረው ይልቅ ለእኛ ዘመን የበለጠ ተናገረ፤ ስለዚህም ትንቢታቸው ለእኛ ኃይሉን ይዞ ይቆያል” ስለሆነ፤ እያንዳንዱ የትንቢት ንግግር በዓለም መጨረሻ ላይ የሚከሰቱትን ክስተቶች እየተናገረ ነው። ይህ እውነት፤ “የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሕፍት ሁሉ በራዕይ መጽሐፍ ይገናኛሉ እና ይፈጸማሉ” ከሚለው እውነታ ጋር ተደምሮ፤ ራዕይ መጽሐፍን ስለ ዓለም መጨረሻ ክስተቶች የተሰጠውን የትንቢት ምስክርነት ለማስተካከል የሚመለከትበት መሠረታዊ መዳረሻ ያደርገዋል።

በራዕይ ምዕራፍ አሥራ ሰባት ውስጥ፤ ከምድር ነገሥታት ጋር ዝሙትን የምታደርገውን ታላቁቱን ጋለሞታ እና የመጨረሻ ፍርዲን እናያለን።

ሰባቱን ጽዋዎች ከነበራቸው ከሰባቱ መላእክት አንዱ መጥቶ እንዲህ ሲል አነጋገረኝ፤ ወደዚህ ና፤ በብዙ ውኃዎች ላይ ለተቀመጠችው ለታላቁቱ ጋለሞታ የሚመጣባትን ፍርድ አሳይሃለሁ፤ ከእርስዎ ጋር የምድር ነገሥታት ዝሙት ፈጽመዋል፤ በዝሙቷም ወይን የምድር ነዋሪዎች ሰክረዋል። ራዕይ 17፡1-2።

ነቢያት እርስ በርሳቸው ፈጽሞ አይቃረኑም።

የነቢያትም መናፍስት ለነቢያት ይገዛሉ። እግዚአብሔር የሰለም እንጂ የማደናገር አይደለምና፤ በቅዱሳን ቤተ ክርስቲያናት ሁሉ እንዲሁ ነው። 1 ቆሮንቶስ 14፡32, 33።

በዓለም መጨረሻ፤ “በብዙ ውኃዎች ላይ የተቀመጠችው ታላቁቱ ጋለሞታ ፍርድ፤” ከእርስዎም “ከምድር ነገሥታት ጋር ዝሙት የፈጸሙባት፤” እና “በምድር የሚኖሩትን” “በዝሙቷ ወይን ጠጅ” ያሰከረችው ታላቁቱ ጋለሞታ፤ በኢሳይያስ “ለአንድ ንጉሥ ዘመን፤” ወይም ሰባ ትንቢታዊ ዓመታት የተረሳችው “ጋለሞታ” ሆና ተወክላለች። ሰባው ዓመት በተፈጸመ ጊዜ ጢሮስ “ከዓለም መንግሥታት ሁሉ ጋር ዝሙት ትፈጽማለች።” የኢሳይያስ ጋለሞታ የዮሐንስ ታላቁቱ ጋለሞታ ናት። የኢሳይያስ ጋለሞታና የዮሐንስ ጋለሞታ የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያንን ይወክላሉ፤ ምክንያቱም በእግዚአብሔር ቃል ሴት የቤተ ክርስቲያን ምልክት ናትና።

ሚስቶች ሆይ፤ ለራሳችሁ ባሎቻችሁ እንደ ጌታ ተገዙ። ምክንያቱም ክርስቶስ የቤተ ክርስቲያን ራስ እንደ ሆነ፤ ባል ደግሞ የሚስቱ ራስ ነው፤ እርሱም የሰውነቱ መድኃኒት ነው። ስለዚህ ቤተ ክርስቲያን ለክርስቶስ እንደምትገዛ፤ እንዲሁ ደግሞ ሚስቶች በሁሉ ነገር ለራሳቸው ባሎቻቸው ይገዙ። ባሎች ሆይ፤ ክርስቶስ ደግሞ ቤተ ክርስቲያንን እንደ ወደደና ስለ እርስዎ ራሱን እንደ ሰጠ፤ እንዲሁ ሚስቶቻችሁን ውደዱ፤ ይህም በቃል በውኃ መታጠብ ቀድሶ እንዲያነጻጽ፤ እንዲሁም ነውር ወይም መጨማደድ ወይም እንደዚህ ያለ ማናቸውም ነገር የሌላት፤ ቅድስትና ንጽሕት ሆና ክብር ያላት ቤተ ክርስቲያን አድርጎ ለራሱ እንዲያቀርባት ነው። እንዲሁም ወንዶች ሚስቶቻቸውን እንደ ገዛ ሥጋቸው ሊወዱአቸው ይገባቸዋል። ሚስቱን የሚወድ ራሱን ይወዳል። ማንም ሰው ገና ከቶ የራሱን ሥጋ አልጠላምና፤ ነገር ግን ይመግበዋል ይንከባከበዋልም፤ ጌታ ደግሞ ቤተ ክርስቲያንን እንዲሁ ያደርጋል፤ እኛ ከሥጋውና ከአጥንቶቹ ሆነን የሰውነቱ ብልቶች ነንና። ስለዚህ ሰው አባቱንና እናቱን ትቶ ከሚስቱ ጋር ይተባበራል፤ ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ። ይህ ታላቅ ምስጢር ነው፤ እኔ ግን ስለ ክርስቶስና ስለ ቤተ ክርስቲያን እናገራለሁ። ነገር ግን ከእናንተ እያንዳንዱ ደግሞ ሚስቱን እንደ ራሱ ይውደዳት፤ ሚስትም ባልዋን ታክብር። ኤፌሶን 5፡22-33።

ሐዋርያው ጳውሎስ የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን በትንቢት ሴት እንደምትወከል ያሳያል። ስለዚህ በትንቢት ውስጥ ሴት ማለት ቤተ ክርስቲያን ነው፤ ነገር ግን የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን “ቅድስትና ነውር የሌለባት” ናት። ያልተቀደሰች ቤተ ክርስቲያን ያልተቀደሰች ሴት እንደምትወከል ስለሆነ፤ እንዲሁ ኢሳይያስ ጋለሞታን ይለያል፤ ዮሐንስም ሴሶኛን ይጠቅሳል። እነዚህ ጽጵስናን እንደ ሴሶኛ ይወክላሉ፤ የእግዚአብሔርም ቤተ ክርስቲያን ድንግል ናት።

እኔ በእግዚአብሔር ቅንዓት ስለ እናንተ እቀናለሁና፤ ንጹሕ ድንግል እንደሆናችሁ ለክርስቶስ አቀርባችሁ ዘንድ ለአንድ ባል አጭቻችኋለሁ። 2 ቆሮንቶስ 11:2

የእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን በድንግል እንደምትወከል ብቻ ሳይሆን፣ ለአንድ ብቻ ባል ታጭታለች። ጢሮስና የዮሐንስ ታላቁቱ ጋለሞታ ከምድር ነገሥታት ጋር ዝሙትን ይፈጽማሉ። የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ከአንድ ሳይሆን ከብዙ ወንዶች ጋር ግንኙነት አላት። ዳንኤል ነገሥታት መንግሥታት እንደሆኑ ያስታውቀናል።

ይህ ሕልሙ ነው፤ ትርጓሜውንም በንጉሡ ፊት እንናገራለን። አንተ፣ ንጉሥ ሆይ፣ የነገሥታት ንጉሥ ነህ፤ የሰማይ አምላክ መንግሥትንና ኃይልን ብርታትንም ክብርንም ሰጥቶሃልና። የሰው ልጆችም የሚኖሩበትን ስፍራ ሁሉ፣ የምድር አራዊትንና የሰማይ ወፎችን በእጅህ አሳልፎ ሰጥቶሃል፤ በሁሉም ላይም ገዥ አድርጎሃል። አንተ ይህ የወርቅ ራስ ነህ። ከአንተም በኋላ ከአንተ ያነሰ ሌላ መንግሥት ይነሳል። ከዚያም በኋላ በናስ የሆነ ሦስተኛ መንግሥት ይነሳል። እርሱም በምድር ሁሉ ላይ ይገዛል። አራተኛውም መንግሥት እንደ ብረት ብርቱ ይሆናል፤ ብረት ሁሉን እንደሚሰብርና እንደሚያሸንፍ፣ እነዚህንም ሁሉ እንደሚፈረስ ብረት፣ እርሱ ደግሞ ይሰባብራል ያደቃቸውማል። ዳንኤል 2:36-40።

በዳንኤል ሁለት ውስጥ የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥታት ተለይተው ይታወቃሉ እና ይተረጎማሉ። ዳንኤል ሕልሙን ለናቡከደነፆር ሲያስረዳ፣ አንተ የወርቅ ራስ ነህ ብሎ ያሳውቀዋል። የወርቅ ራስ ንጉሥ ነው፣ ነገር ግን ንጉሥ መንግሥትን ይወክላል። የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን በሰባ ትንቢታዊ ዓመታት መጨረሻ ከምድር ነገሥታት ሁሉ ጋር ዝሙትን የምትፈጽም ታላቁቱ ጋለሞታ ናት። ነገሥታቱ የሰዎች ምልክት ናቸው፣ ጢሮስም ርኩስ ሴት ናት። ሴት ቤተ ክርስቲያን ናት፤ ጋለሞታ ያልተቀደሰች ቤተ ክርስቲያን ናት፤ ወንድ ንጉሥ ነው፣ ንጉሥም መንግሥት ነው። ሴት ቤተ ክርስቲያን ናት፣ ንጉሥም መንግሥት ነው። የእነዚህ ሁለት አካላት ሕገ-ወጥ ግንኙነት መንፈሳዊ ዝሙትን ይወክላል።

የአሜሪካ የተባበሩት ግዛቶች ሕገ-መንግሥት እነዚህን ሁለት አካላት ተለይተው እንዲቆዩ የሚያስፈልገውን አስፈላጊነት የሚያከብር መለኮታዊ ሰነድ ነው። ጢሮስን እንደ ሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን መለየታችንን ገና ባንጨርስም፣ በዚህ ነጥብ ላይ በኢሳይያስ ሃያ ሦስት ውስጥ ያለውን ሌላ ምልክት፣ ይኸውም የወንድና የሴት—የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት—ምሳሌነትን የሚያብራራውን፣ ማቅረብ ተገቢ ይመስላል።

እነሆ፣ የከለዳውያን ምድር፤ ይህ ሕዝብ አልነበረም፣ አሠራውያንም በምድር በዳ ለሚኖሩት መሠረቱአት፤ ማማዎቿን አቆሙ፣ ቤተ መንግሥቶቻችንም አነሡ፤ እርሱም ወደ ፍርስራሽ አመጣት። ኢሳይያስ 23:13።

በዚያ ጥቅስ ውስጥ አሰራዊው የከለዳውያንን ምድር መሠረተ፣ “ግንቦችንም” እና “መንግሥታዊ ቤተ መኖሪያዎችንም” አቆመ። አሰራዊው የናምሩድ ምልክት ነው፤ ከለዳውያኑም የባቢሎንን ምሥጢራዊ ሃይማኖቶች የሚመሩ መንፈሳዊ መሪዎችን ይወክላሉ። “ግንብ” የቤተ ክርስቲያን ምልክት ነው። ኢየሱስ የወይን ቦታውን ምሳሌ በአቀረበ ጊዜ፣ እህት ዋይት ስለ ዚያ ምሳሌ እንዲህ ትናገራለች፦

«በምሳሌው ውስጥ የቤቱ ባለቤት እግዚአብሔርን ይወክል ነበር፤ የወይኑ እርሻውም የአይሁድን ሕዝብ፣ አጥሩም ጥበቃቸው የነበረውን መለኮታዊ ሕግ ይወክል ነበር። ግንቡ የቤተ መቅደሱ ምልክት ነበር።» Desire of Ages, 596.

አሰራዊው ቤተ ክርስቲያንን (ግንብን) እና “መንግሥት ቤትን” ያቆሙት የከለዳውያንን ምድር መሠረተ። “መንግሥት ቤት” “ንጉሥን” ይወክላል፤ እርሱም ደግሞ መንግሥትን ይወክላል። መንግሥት ደግሞ እንደ ከተማ ትወከላለች።

እነርሱም፦—ኑ፣ ለእኛ ከተማና ጫፍ እስከ ሰማይ የሚደርስ ግንብ እንሥራ፤ በምድርም ሁሉ ፊት እንዳንበተን ለእኛ ስም እናድርግ፡ አሉ። ዘፍጥረት 11:4።

አሦራዊው የመሠረተው “ግንብ” እና “አዳራሽ”፣ ናምሩድ የሠራቸው “ከተማ” እና “ግንብ” ናቸው።

እነርሱም የሞቱ ሥጋቸው በታላቁቱ ከተማ መንገድ ላይ ይተኛል፤ እርስዎም በመንፈሳዊ አጠራር ሰዶምና ግብፅ ትባላላች። ጌታችንም ደግሞ በዚያ ተሰቅሎ ነበር። ራእይ 11፡8።

መንፈሳዊ መግለጫ በራእይ አሥራ አንድ የተጠቀሰችው “ታላቁቱ ከተማ” በፈረንሳይ አብዮት ዘመን የፈረንሳይ መንግሥትን እንደምትወክል ያሳውቀናል።

ምስክሮቹ የሚገደሉባትና ሬሳቸውም በአደባባዮቿ የሚተኛባት “ታላቁቱ ከተማ” በ“መንፈሳዊ” ሁኔታ ግብፅ ናት። በመጽሐፍ ቅዱስ ታሪክ ውስጥ ከቀረቡት አሕዛብ ሁሉ መካከል ግብፅ የሕያው አምላክን መኖር እጅግ በድፍረት ካደች እና ትእዛዛቱንም ከተቃወመች ናት። የግብፅ ንጉሥ እንዳደረገው ያህል በሰማይ ሥልጣን ላይ ይበልጥ ግልጽና እብረተኛ ዓመፅ ለማካሄድ የደፈረ ነገሥታት ማንም አልነበረም። መልእክቱ በሙሴ አማካይነት በጌታ ስም በቀረበለት ጊዜ ፈርዖን በትዕቢት እንዲህ ሲል መለሰ፡- “እስራኤልን እለቅ ዘንድ ቃሉን እሰማ ዘንድ እግዚአብሔር ማን ነው? እግዚአብሔርን አላውቅም፤ እስራኤልንም አልለቅም።” ዘፀአት 5፡2፣ A.R.V. ይህ እግዚአብሔር-አልባነት ነው፤ በግብፅ የተመሰለችውም ሕዝብ ለሕያው አምላክ መብቶች ተመሳሳይ የሆነ ክህደት ድምፅ ትሰጣለች፤ እንዲሁም የማያምንነትና የእምቢተኝነት እንደዚሁ ያለ መንፈስ ታሳያለች። “ታላቁቱ ከተማ” እንዲሁም በ“መንፈሳዊ” ሁኔታ ከሰዶም ጋር ተመስላለች። ሰዶም የእግዚአብሔርን ሕግ በመጣስ ያሳየችው ብልሹነት በተለይ በሴሰኝነት ተገልጦ ነበር። ይህ ኃጢአትም ደግሞ የዚህን የመጽሐፍ ቃል መለያዎች የምትፈጽም ሕዝብ የሚኖራት ዋነኛ ባሕርይ ሊሆን ነበር።

“እንግዲህ እንደ ነቢዩ ቃል፣ ከ1798 ዓመት ጥቂት በፊት ከሰይጣናዊ ምንጭና ባሕርይ የሆነ አንድ ኃይል መጽሐፍ ቅዱስን ሊዋጋ ይነሣ ነበር። እንዲሁም የእግዚአብሔር ሁለቱ ምስክሮች ምስክርነት በዚህ መልኩ የሚያጸግምበት በዚያ ምድር፣ የፈርዖን እግዚአብሔር-አልባነትና የሰዶም ርኩሰ ምግባር ይገለጥ ነበር።”

“ይህ ትንቢት በፈረንሳይ ታሪክ ውስጥ እጅግ ትክክለኛና አስደናቂ ፍጻሜ አግኝቶአል። በአብዮቱ ዘመን፣ በ1793፣ ‘ዓለም ለመጀመሪያ ጊዜ በሥልጣኔ ውስጥ ተወልደውና የተማሩ የሰዎች ጉባኤ፣ ከአውሮፓ አገሮች እጅግ የተመረጡትን አንዱን ሕዝብ የመግዛት መብት እንዳላቸው ሲወስዱ፣ የሰው ነፍስ የምትቀበለውን እጅግ ቅዱስ እውነት ለመካድ የተባበረ ድምፃቸውን ከፍ ሲያደርጉ፣ በአንድ ድምፅም በአምላክ መኖር ላይ ያለውን እምነትና አምልኮ ሲተው ሰማች።’—Sir Walter Scott, Life of Napoleon, vol. 1, ch. 17. ‘ፈረንሳይ ከዓለም አገሮች መካከል እንደ ሕዝብ የዓለሙ ፈጣሪ ላይ በግልጽ ዐመፅ እጅቅን እንዳነሳች የተረጋገጠ ታሪካዊ መዝገብ የቀረለት ብቸኛዋ አገር ናት። ብዙ ስድብ ተናጋሪዎች፣ ብዙ ከሐዲዎች ነበሩ፣ አሁንም በእንግሊዝ፣ በጀርመን፣ በስፔን እና በሌሎችም ስፍራዎች አሉ፤ ነገር ግን ፈረንሳይ በዓለም ታሪክ ውስጥ በሕግ አውጪ ጉባኤዋ ድንጋጌ እግዚአብሔር የለም ብላ ያወጀች ብቸኛዋ መንግሥት ሆና ትለያለች፤ ይህንም ማስታወቂያ ሲቀበሉ የዋና ከተማዋ ሕዝብ ሁሉ፣ በሌሎችም ስፍራዎች ያለው እጅግ ብዙ አብዛኛው ሕዝብ፣ ሴቶችም እንዲሁ ወንዶችም፣ በደስታ እየዘፈኑና እየጨፈሩ ተቀብለውታል።’—Blackwood’s Magazine, November, 1870.” The Great Controversy, 269.

በራእይ አሥራ አንድ ውስጥ የተጠቀሰችው “ታላቁቱ ከተማ” በ “የሕግ አውጪ ሸንጎዋ አዋጅ” እግዚአብሔር የለም ብላ ያወጀችው የፈረንሳይ ሕዝብ ነበረች። ያ አዋጅ በፈርዖን ዓመፅ እንደተወከለው አምላክ-ከሃዲነት መግለጫ ነበር። ታላቅ ከተማ ማለት መንግሥት ወይም “ሕዝብ” ወይም “ሀገር” ማለት ነው። በራእይ አሥራ አንድ ፈረንሳይ በሁለት ምልክቶች—ግብፅና ሰዶም—ተገልጧለች።

“ይህ እምነት-አልባነት ነው” ተብሎ ተነግሮናል፤ በግብፅ የተመሰረተውም ሕዝብ በሕያው እግዚአብሔር መብቶች ላይ ተመሳሳይ እምቢታን ድምፅ ታሰማለች፤ እንዲሁም የመሰለ የእምነት-አልባነትና የተቃውሞ መንፈስ ታሰባለች። “ታላቁቱ ከተማ” ደግሞ “በመንፈሳዊ ሁኔታ” ከሰዶም ጋር ተመስላለች። ሰዶም የእግዚአብሔርን ሕግ በመጣስ ያሳየችው ብልሹነት በተለይ በርኩሶት ተገልጦ ነበር።

ታላቁቱ ከተማ ወይም ሀገር ፈረንሳይ በምልክታዊ መንገድ በአንዲት ሀገር (ግብፅ) እና በአንዲት ከተማ (ሰዶም) ተወክላለች። ግብፅ “ድምፅ ትሰጣለች”፤ የአንዲት ሀገር መናገርም የሚወክለው የመንግሥት ሥራ ነው እንጂ የቤተ ክርስቲያን ሥራ አይደለም። በራዕይ ምዕራፍ አሥራ አንድ የተገኘው ምሳሌያዊ ውክልና ግብፅ መንግሥት እንደሆነች እና ሰዶም ቤተ ክርስቲያን እንደሆነች ያሳያል።

«የአገሩ ‘መናገር’ ማለት የሕግ አውጪና የፍርድ ባለሥልጣኖቹ ተግባር ነው።» The Great Controversy, 442.

በራዕይ ምዕራፍ አሥራ አንድ ዮሐንስ የፈረንሳይ አብዮትን በትንቢታዊ ምልክቶች ያቀርባል። እውነተኛው አብዮት በዚያ ምዕራፍ ውስጥ ዮሐንስ የተናገረው ትንቢት እውነተኛ መሆኑን የሚያረጋግጥ የታሪክ ማስረጃ በብዛት ሰጥቶአል። ዮሐንስ አስቀድሞ ትንቢት ተናገረ፤ ከዚያም የፈረንሳይ አብዮት ያንን ትንቢት ፈጸመ፤ ከዚያም በተራው—ትንቢቱም ሆነ የትንቢቱ ታሪካዊ ፍጻሜ—ዓለም መጨረሻ ላይ የሚከሰቱ ክስተቶችን ይለዩና ያመሳስላሉ፤ በዚያ ጊዜ እንደገና ብልሹ መንግሥት ከብልሹ ቤተ ክርስቲያን ጋር ይቀላቀላል። እርግጥ ነው፤ ያንን ያልተቀደሰ ጋብቻ የደም መፋሰስ ይከተላል። የእግዚአብሔር መንግሥትም ደግሞ ታላቅ ከተማ ናት።

በመንፈስም ወደ ታላቅና ከፍ ወዳለ ተራራ ወሰደኝ፤ ከእግዚአብሔርም ዘንድ ከሰማይ የምትወርድዋን ያቺን ታላቁቱን ከተማ፤ ቅድስቲቱን ኢየሩሳሌም አሳየኝ። ራዕይ 21:10።

“እዚህ በግልጽ የተገለጠው የሙሽራው መምጣት ከሠርጉ በፊት ይፈጸማል። ሠርጉ ክርስቶስ መንግሥቱን መቀበሉን ይወክላል። የመንግሥቱ ዋና ከተማና ወኪል የሆነችው ቅድስቲቱ ከተማ፤ አዲሲቱ ኢየሩሳሌም፤ ‘ሙሽራይቱ፤ የበጉ ሚስት’ ተብላ ትጠራለች። መልአኩም ለዮሐንስ እንዲህ አለው፡- ‘ወደዚህ ና፤ ሙሽራይቱን፤ የበጉን ሚስት አሳይሃለሁ።’ ነቢዩም ‘በመንፈስ ወሰደኝ፤ ከእግዚአብሔርም ዘንድ ከሰማይ የምትወርደውን ታላቁቱን ከተማ፤ ቅድስቲቱን ኢየሩሳሌም አሳየኝ’ ይላል። ራዕይ 21:9፤ 10።” ታላቁ ተጋድሎ፤ 426።

የኒምሮድ ዓመፅ እርሱ ማማና ከተማ በመገንባቱ ይወክላል፤ ይህም በዓለም መጨረሻ የሚታየውን የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት መቀላቀል ምሳሌ ነው። ምክንያቱም ነቢያት ሁሉ ስለ ዓለም መጨረሻ ተናግረዋልና። የኒምሮድ ዓመፅ ደግሞ የሉሲፈር ዓመፅ ቀጣይነት ነበር፤ ፍላጎቱም በእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያንና በእግዚአብሔር መንግሥት ሁለቱም ላይ ሥልጣን መቆጣጠር ነበር።

እንዴት ከሰማይ ወደቅህ፤ አንተ ሉሲፈር፤ የንጋት ልጅ! እንዴትስ ወደ ምድር ተወረወርህ፤ አሕዛብን ታደክም የነበርህ! አንተ በልብህ፤ “ወደ ሰማይ እወጣለሁ፤ ዙፋኔን ከእግዚአብሔር ከዋክብት በላይ ከፍ አደርጋለሁ፤ በሰሜን ዳርቻዎች ባለው በስብሰባው ተራራ ላይ ደግሞ እቀመጣለሁ፤ ከደመናት ከፍታ በላይ እወጣለሁ፤ እንደ ልዑል እሆናለሁ” ብለህ ነበርና። ኢሳይያስ 14:12-14።

ኢሳይያስ ሉሲፈር እንደ “ልዑል ሁሉ ያለውን እሆናለሁ” የሚለውን ስውር የልቡን ምኞት ሲገልጥ፤ ሉሲፈር በግልጽ ሁኔታ በሁለት ፈጽሞ የተለያዩ ወንበሮች ላይ ለመቀመጥ እየፈለገ እንደሆነ ያመለክታል። እርሱ “ዙፋኑን” “ከእግዚአብሔር ከዋክብት በላይ” ለማክበር እና “ደግሞም በሰሜን ዳርቻዎች ላይ ባለው በስብሰባው ተራራ ላይ ለመቀመጥ” ይሻል።

ዙፋኑ የንጉሡ ሥልጣን ወይም የመንግሥት ሥልጣን ምልክት ነው፤ “የሰሜን ወገኖች” ደግሞ የእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ናቸው።

ለቆሬ ልጆች መዝሙርና ቅኔ። በአምላካችን ከተማ፣ በቅድስናው ተራራ ላይ፣ እግዚአብሔር ታላቅ ነው። እጅግም የሚመሰገን ነው። በአቀማመጧ ውብ፣ የምድር ሁሉ ደስታ የሆነችው የጽዮን ተራራ ናት፤ በሰሜን ዳርቻ ላይ፣ የታላቁ ንጉሥ ከተማ፣ እግዚአብሔር በአዳራሾቿ ውስጥ እንደ መጠጊያ ይታወቃል። መዝሙር 48፡1-3።

ኢየሩሳሌም “የታላቁ ንጉሥ ከተማ” ናት፤ በዚህም የእግዚአብሔርን የፖለቲካ ዙፋን ታመለክታለች፤ እንዲሁም ኢየሩሳሌም “የቅድስናው ተራራ”፣ “በሰሜን ዳርቻዎች” ናት፤ በዚህም የእግዚአብሔርን የሃይማኖት ዙፋን ታመለክታለች። ከመጀመሪያው ጀምሮ የሰይጣን ዐመፅና ጦርነት በእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያንና በእግዚአብሔር መንግሥት ሁለቱም ላይ ለመግዛት ባለው ፍላጎት ዐውድ ውስጥ ተገልጦ ይቀርባል። ከዚያም በኋላ ሰይጣን በናምሩድ ዐመፅ ውስጥ መሪ ሆነ፤ ለከለዳውያንም የመሠረተው ምድር ናምሩድ መገንባቱ የተገለጸባት ምድር ሆና ተወክላለች፤ እርሱም በዚያ ሁለቱንም ማለትም ግንብና ከተማን—ቤተ ክርስቲያንና መንግሥትን—ሠራ።

ስለዚህ፣ የኢሳይያስ ጋለሞታና የዮሐንስ ታላቁቱ አመንዝራ ከምድር ነገሥታት ጋር ዝሙትን በሚፈጽሙበት ጊዜ፣ ትንቢቱ በሰባ ትንቢታዊ ዓመታት መጨረሻ መካከል በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያንና በምድር ነገሥታት መካከል የማይቀድስ ግንኙነት እንደሚፈጠር እያመለከተ ነው።

መስመረ ትንቢት ኢሳይያስ በምዕራፍ 49 ሦስት ስለ ጋለሞታይቱ ጢሮስ የሚመጣውን ፍርድ ይገልጻል፤ ዮሐንስም ያንኑ ፍርድ በ“ታላቁቱ ባቢሎን” ተብላ በተለየች ቀይ ቀለም ባላት ሴት ምልክት ይገልጻል። ለዚህ በዚያችው ጋለሞታ ላይ ለሚመጣው ለዚያው ፍርድ ሦስተኛ ምስክር የሚሆነው እንዲህ ነው፡-

በራእይ 17 ውስጥ ያለችው ሴት (ባቢሎን)፣ “ሐምራዊና ቀይ ለብሳ፣ በወርቅና በከበሩ ድንጋዮች እንዲሁም በዕንቁ ተሸልማ፣ በእጇም ርኩሳትንና የዝሙቷን እድፍ የሞላበት የወርቅ ጽዋ ይዛ ነበረች፤... በግንባሯም፣ ምሥጢር፣ ታላቁቱ ባቢሎን፣ የጋለሞቶች እናት የሚል ስም ተጽፎ ነበር” ተብላ ተገልጿለች። ነቢዩም እንዲህ ይላል፤ “ሴቲቱንም በቅዱሳን ደምና በኢየሱስ ሰማዕታት ደም ሰክራ አየኋት።” ባቢሎን ደግሞ፣ “በምድር ነገሥታት ላይ የምትነግሥ ታላቁቱ ከተማ” መሆኗ ተገልጿል። ራእይ 17፡4-6, 18። ለብዙ ምዕተ ዓመታት በክርስትና ዓለም ነገሥታት ላይ ጨቋኝ ሥልጣንን ጠብቃ ያኖረችው ኃይል ሮም ናት።” ታላቁ ተጋድሎ፣ 382።

ጢሮስ በ“መጨረሻዎቹ ቀኖች” ውስጥ ያለችው የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ናት። በዚያን ጊዜ ጳጳሳዊ ሥርዓቱ ወጥቶ ለምድር ነገሥታት አታላይ መዝሙሮቿን ትዘምራለች፤ በዚህም ነገሥታቱን ወደ ዝሙት ድርጊት ትመራቸዋለች፤ ይህም በትንቢታዊ ቋንቋ የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት ጥምረት ነው።

በዚያም ቀን ጢሮስ እንደ አንድ ንጉሥ ዘመን ሰባ ዓመት ትረሳለች፤ ከሰባውም ዓመት ፍጻሜ በኋላ ጢሮስ እንደ ጋለሞታ ትዘምራለች። ኢሳይያስ 23፡15።

አንድ ንጉሥ በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ውስጥ መንግሥት ነው፤ ስለዚህ ጢሮስ አንድ ትንቢታዊ መንግሥት ለሰባ ዓመት በሚገዛበት ዘመን ትረሳለች።

በዚያም ቀን ጢሮስ እንደ አንድ ንጉሥ ዘመን ሰባ ዓመት ትረሳለች፤ ከሰባውም ዓመት ፍጻሜ በኋላ ጢሮስ እንደ ጋለሞታ ትዘምራለች። አንቺ የተረሳሽ ጋለሞታ ሆይ፣ በገና ይዘሽ በከተማይቱ ዙሪያ ዞሪ፤ እንድትታሰቢ ጣፋጭ ዜማ አውጪ፣ ብዙ መዝሙሮችንም ዘምረ። ከሰባውም ዓመት ፍጻሜ በኋላ እግዚአብሔር ጢሮስን ይጎበኛታል፤ እርስዎም ወደ ዋጋዋ ትመለሳለች። በምድርም ፊት ላይ ካሉ ከዓለም መንግሥታት ሁሉ ጋር ትገልጻለች። ኢሳይያስ 23፡15-17።

በሰባ ትንቢታዊ ዓመታት የሚገዛ የአንድ መንግሥት ዘመን ውስጥ፣ የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ትረሰላች። በሰባው ዓመታት መጨረሻ፣ የጳጳሳዊው ኃይል “ጣፋጭ ዜማ ያደርጋል፣ ብዙ መዝሙሮችንም ይዘምራል።” በትንቢታዊ አገላለጽ “መዝሙር” “ልምምድን” ይወክላል።

“በዙፋኑ ፊት ባለው በክሪስታል ባሕር ላይ፣ ከእሳት ጋር የተቀላቀለ የሚመስለው በዚያ የብርጫቆ ባሕር ላይ—በእግዚአብሔር ክብር እጅግ የሚያበራ ስለሆነ—’በአውሬውና በምስሉና በምልክቱና በስሙ ቍጥር ላይ ድል የነሡ’ ሕዝብ ተሰብስበዋል። ከበጎ ጋር በጽዮን ተራራ ላይ፣ ‘የእግዚአብሔርን በገናዎች ይዘው’፣ ከሰዎች መካከል የተዋጁት መቶ አርባ አራት ሺህ ቆመዋል፤ እንዲሁም ‘በገና የሚመቱ በገና ነጣቂዎች ድምፅ’ እንደ ብዙ ውኃዎች ድምፅና እንደ ታላቅ ነጎድጓድ ድምፅ የሆነ ድምፅ ተሰምቷል። በዙፋኑም ፊት ‘አዲስ ቅኔ’ ይዘምራሉ፤ ያንን ቅኔ ከመቶ አርባ አራት ሺህ በቀር ማንም ሊማረው አይችልም። እርሱ የሙሴና የበጎ ቅኔ ነው—የማዳን ቅኔ። ከመቶ አርባ አራት ሺህ በቀር ያንን ቅኔ ማንም ሊማረው አይችልም፤ ምክንያቱም እርሱ የልምምዳቸው ቅኔ ነው—ሌላ ማንኛውም ሕዝብ ከቶ ያልነበረው ልምምድ። ‘እነዚህ በጉን ወደሚሄድበት ሁሉ የሚከተሉት ናቸው።’ እነዚህ፣ ከሕያዋን መካከል ከምድር ተለውጠው የተወሰዱ ስለሆኑ፣ ‘ለእግዚአብሔርና ለበጎ በኩራት’ ተቈጥረዋል። ራእይ 15:2, 3፤ 14:1-5። ‘እነዚህ ከታላቅ መከራ የወጡ ናቸው፤’ ሕዝብ ከሆነ ጀምሮ ከቶ ያልነበረ ያህል የመከራ ዘመን አልፈዋል፤ የያዕቆብ መከራ ዘመን ጭንቀት ተቀብለዋል፤ በእግዚአብሔር ፍርዶች የመጨረሻ መፍሰስ ጊዜ ያለ አማላጅ ቆመዋል። ነገር ግን ተደነዋል፤ ምክንያቱም ‘ልብሳቸውን አጥበው በበጎ ደም አንጽተውታል።’ ‘በአፋቸው ሽንገላ አልተገኘባቸውም፤ በእግዚአብሔር ፊት ነውር የሌለባቸው ናቸውና።’ ‘ስለዚህ በእግዚአብሔር ዙፋን ፊት ናቸው፣ በቤተ መቅደሱም ቀንና ሌሊት ያገለግሉታል፤ በዙፋኑም ላይ የተቀመጠው በመካከላቸው ይኖራል።’ ምድር በራብና በቸነፈር ስትጠፋ፣ ፀሐይም ሰዎችን በታላቅ ሙቀት ለማቃጠል ሥልጣን ሲኖራት አይተዋል፤ እነርሱም ራሳቸው መከራንና ራብንና ጥማትን ታግሠዋል። ነገር ግን ‘ከእንግዲህ ወዲህ አይራቡም፣ ከእንግዲህም ወዲህ አይጠሙም፤ ፀሐይም አትመታቸውም፣ ምንም ትኩሳትም የለባቸውም። በዙፋኑ መካከል ያለው በግ ይጠብቃቸዋልና፣ ወደ ሕይወት ውኃ ምንጮችም ይመራቸዋል፤ እግዚአብሔርም ከዓይኖቻቸው እንባን ሁሉ ያብሳል።’ ራእይ 7:14-17።” ታላቁ ተጋድሎ፣ 648።

“በቤተ መቅደሱ ውስጥ ያለ ሁሉ ስለ ክብሩ ይናገራል’ (መዝሙር 29:9)፤ እና የተዋጁት የሚዘምሩት መዝሙር—የልምዳቸው መዝሙር—የእግዚአብሔርን ክብር ይገልጻል፤ ‘አቤቱ አምላክ ሁሉን የምትችል፣ ሥራዎችህ ታላላቅና ድንቅ ናቸው፤ የዘመናት ንጉሥ ሆይ፣ መንገዶችህ ጻድቅና እውነተኛ ናቸው። አቤቱ፣ ማን አይፈራህም፣ ስምህንስ አያከብርም? አንተ ብቻ ቅዱስ ነህና።’ ራእይ 15:3, 4, R.V.” ትምህርት፣ 308.

በሰባ ትንቢታዊ ዓመታት መጨረሻ ላይ ጳጳስና “እንድትታሰቢ ጣፋጭ ዜማ ታሰማለች፣ ብዙ መዝሙሮችንም ትዘምራለች።” ሰባ ትንቢታዊ ዓመታት የሚገዛው መንግሥት ሲያበቃ፣ የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ያለፈው ታሪክ ያመጣውን ተሞክሮ ለዓለም ታስታውሳለች። በዚያ ታሪክ ውስጥ እርሷና የአውሮፓ ነገሥታት በነበራቸው ግንኙነት ውስጥ እርሷ እንደ ሥነ ምግባራዊ ሥልጣን ገዝታለች። ያ ታሪክ በትክክል የጨለማው ዘመን ተብሎ ይገለጻል፤ ጳጳስና በአውሮፓ ነገሥታት ላይ በገዛችበት ታሪክ ጋር በማንኛውም መንገድ ሊያያዝ የሚችለው ሁሉ ጨለማ ደግሞ፣ ከዚያ በኋላ የተከተለውን ጨለማ ሁሉ ያፈለቀው በጣም መሠረታዊ እርምጃ ሊመደብ ይችላል። ያ እርምጃ የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት ጥምረት፣ የአውሮፓ ነገሥታትና የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ጥምረት ነበር። በመጽሐፍ ቅዱሳዊ ጋብቻ ውስጥ ወንድ በሴቲቱ ላይ ሊገዛ ይገባዋል፤ ነገር ግን በዚያ ታሪክ ውስጥ የተፈጸመው ዝሙት ከወንድና ከሴት እውነተኛ ግንኙነት ሥርዓት በተቃራኒው የተገለበጠ ነበር።

በሰባ ዓመታት መጨረሻ፣ ጳጳስና በትንቢታዊ መልኩ የተረሰበት የጊዜ ዘመን ሲሆን በዚያ ወቅት ዓለምን የሚገዛው የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥት ወደ ፍጻሜው በሚደርስበት ጊዜ ታላቅ ቀውስ ይኖራል።

በዚያ መንግሥት መፍረስ የሚፈጠረው ዓለምአቀፍ ቀውስ፣ በጨለማው ዘመን ታሪክ እንደተገለጸው፣ ዓለም በዚያ መንግሥት መፍረስ የተነሣ የሚመጡትን የመከራ ዘመናት ለመሻገር ሲል ለሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን የሥነ ምግባር ሥልጣን መገዛት እንዳለበት ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ለዓለም መናገር እንድትጀምር መንገድ ይከፍታል።

መንግሥቱ ሲያበቃ እና ጵጵስናው የቀድሞ ልምምዱን መዝሙር ሲዘምር፣ ታሪክ ጸሐፊዎች ያንን ልምምድ እንደ ጨለማ የሚጠሩት ሲሆን፤ እንግዲህ ያ የጨለማ ታሪክ ከእርሷ ጋር ዝሙት እንዲፈጽሙ ለማሳመን ጵጵስናው ለምድር ነገሥታት የሚያካፍለው መልእክት እንዴት ሊሆን ይችላል? በታላቅ ቀውስ ጊዜ፣ በትንቢታዊ መልኩ ከመረሳቷ በፊት ያለችው የዘመናት ያለፈ ልምምድ፣ (መዝሙሯ) ልምምዷ፣ እንዴት ለምድር ነገሥታት ያንን የጨለማ ልምምድ ለታላቁ ቀውሳቸው መፍትሔ እንደሆነ እንዲቀበሉ የሚያስችል አመክንዮ ሊሰጥ ይችላል?

በሮማንነት ላይ ምንም ዓይነት ሞገስ የማይኖራቸው ብዙ ወገኖች እንኳ ከእርስዎ ኃይልና ተጽእኖ የሚመጣውን አደጋ ጥቂት ብቻ ያስተውላሉ። ብዙዎች የመከከለኛው ዘመን ውስጥ የነበረው የአእምሮና የሥነ-ምግባር ጨለማ የእርስዎን ትምህርቶች፣ እምነት ባዕድነቶች፣ እና ግፍ እንዲሰፋፋ እንደረዳ ይከራከራሉ፤ የዘመናዊ ዘመን የላቀ አስተዋይነት፣ የእውቀት በአጠቃላይ መስፋፋት፣ እና በሃይማኖት ጉዳዮች ውስጥ እየጨመረ የሚሄድ ሰፊ መቻቻል ደግሞ አለመቻቻልና ግፍ እንደገና እንዲነሡ እንደማይፈቅድ ይናገራሉ። እንዲህ ያለ ሁኔታ በዚህ ብሩህ ዘመን ይኖራል የሚለው አስተሳሰብ ራሱ የሚያስቅ ነገር ሆኖ ይቆጠራል። እውነት ነው፤ ታላቅ ብርሃን፣ የአእምሮ፣ የሥነ-ምግባር፣ እና የሃይማኖት ብርሃን፣ በዚህ ትውልድ ላይ እየበራ ነው። በእግዚአብሔር ቅዱስ ቃል ክፍት ገጾች ላይ ከሰማይ የመጣ ብርሃን በዓለም ላይ ተፈስሶአል። ነገር ግን የተሰጠው ብርሃን ሲበዛ፣ ያንን የሚያጣምሙና የሚጥሉት ሰዎች ጨለማ ይልቁንም እንደሚበዛ ሊታሰብ ይገባል።

“መጽሐፍ ቅዱስን በጸሎት መንፈስ የተሞላ ጥናት በመስራት ፕሮቴስታንቶች የጳጳሳት ሥርዓትን እውነተኛ ባህርይ ያዩ ነበር፣ እርሱንም ይጠሉትና ይርቁት ነበር፤ ነገር ግን ብዙዎች በራሳቸው ግምት እጅግ ጠቢብን ስለሆኑ፣ ወደ እውነት እንዲመሩ በትሕትና እግዚአብሔርን ለመፈለግ አስፈላጊነት አያስቡም። ምንም እንኳን በብርሃናቸው ቢመኩም፣ መጻሕፍትንም ሆነ የእግዚአብሔርን ኃይል አያውቁም። ሕሊናቸውን የሚያሳርፉበት አንድ ዘዴ ሊኖራቸው ይገባል፣ እነርሱም ከሁሉ ያነሰ መንፈሳዊና የሚያዋርድ ነገር ይፈልጋሉ። የሚመኙትም እግዚአብሔርን የማስታወስ ዘዴ መስሎ የሚታይ እርሱን የመርሳት ዘዴ ነው። የጳጳሳት ሥርዓት ለእነዚህ ሁሉ ፍላጎቶች ምላሽ ለመስጠት እጅግ የተስማማ ነው። እርሱ ለሰው ዘር ሁለት ክፍሎች፣ ማለትም ከሞላ ጎደል መላውን ዓለም ለሚያካትቱት—በራሳቸው ብቃት መዳን የሚሹትንና በኃጢአታቸው ውስጥ ሳሉ መዳን የሚሹትን—ለመቀበል ተዘጋጅቶአል። ይህ የኃይሉ ምስጢር ነው።”

“ታላቅ የአእምሮ ጨለማ ያለበት ዘመን ለጳጳስነት ስኬት እንደሚያገለግል ተገልጦአል። ገናም ታላቅ የአእምሮ ብርሃን ያለበት ዘመን ደግሞ ለስኬቱ በእኩል መጠን እንደሚያገለግል ይገለጣል። በቀድሞ ዘመናት ሰዎች ያለ እግዚአብሔር ቃልና ያለ እውነት እውቀት በነበሩበት ጊዜ፣ ዓይኖቻቸው ተሸፍነው ነበር፤ ለእግራቸውም የተዘረጋውን ወጥመድ ሳያዩ ሺዎች ተጠምደው ነበር። በዚህ ትውልድ ግን ዓይኖቻቸው በሰብአዊ ግምቶች ነጸብራቅ፣ ‘በሐሰት ሳይንስ ተብሎ የሚጠራው’፣ የሚደነቁ ብዙዎች አሉ፤ እነርሱም ወጥመዱን አያስተውሉም፣ እንደ ዓይናቸው እንደተሸፈነ ሰዎችም በቀላሉ ወደ እርሱ ይገባሉ። እግዚአብሔር የሰው የአእምሮ ኃይሎች ከፈጣሪው የተሰጠ ስጦታ እንደሆኑ እንዲቆጠሩ እና በእውነትና በጽድቅ አገልግሎት እንዲውሉ አስቦ ነበር፤ ነገር ግን ትዕቢትና ምቹተ ክብር ሲንከባከቡ፣ ሰዎችም የራሳቸውን ጽንሰ ሐሳቦች ከእግዚአብሔር ቃል በላይ ሲያኖሩ፣ አእምሮ ከድንቁርና የበለጠ ጉዳት ሊያመጣ ይችላል። ስለዚህ በአሁኑ ዘመን በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ እምነትን የሚያፈርሰው ይህ የሐሰት ሳይንስ፣ ከሚያስደስቱ ቅርጾች ጋር የጳጳስነትን መቀበል መንገድ በማዘጋጀት ረገድ፣ በጨለማው

ዘመን ለከፍታው መንገድ በመክፈት እውቀትን መከልከል እንደተሳካው ሁሉ እንዲሁ የተሳካ መሆኑን ያሳያል።” The Great Controversy, 572.

“የሮማ ካቶሊኮች የሰንበት ለውጥ በእነርሱ ቤተ ክርስቲያን እንደተደረገ ያመናሉ፤ እናም ይህን ተመሳሳይ ለውጥ የቤተ ክርስቲያን የላቀ ሥልጣን ማስረጃ እንደሆነ ይጠቅሳሉ። የሳምንቱን የመጀመሪያ ቀን እንደ ሰንበት በመጠበቅ ፕሮቴስታንቶች በመለኮታዊ ነገሮች ላይ ሕግ ማውጣት የሚችል ኃይሏን እየተቀበሉ መሆናቸውን ያውጃሉ። የሮማ ቤተ ክርስቲያን ስህተት የማትፈጽም ነኝ የሚለውን የራሷን ጥያቄ አልተወችም፤ እናም ዓለምና የፕሮቴስታንት ቤተ ክርስቲያናት እርሷ የፈጠረችውን ሐሰተኛ ሰንበት ሲቀበሉ፣ የይሁዋን ሰንበት ግን ሲክዱ፣ በተግባር ይህንን ጥያቄ እየተቀበሉ ነው። ለዚህ ለውጥ ሥልጣን ሊጠቅሱ ይችላሉ፤ ነገር ግን የአስተሳሰባቸው ስህተት በቀላሉ ሊታወቅ ይችላል። ጳጳሳዊው ሰው ፕሮቴስታንቶች እውነታውን በፈቃዳቸው ዓይናቸውን በመዝጋት ራሳቸውን እያታለሉ መሆናቸውን ለማየት በቂ ብልህ ነው። የእሱድ ተቋም ተቀባይነት እያገኘ ሲሄድ፣ መጨረሻ ላይ መላውን የፕሮቴስታንት ዓለም ከሮማ ባንዲራ በታች እንደሚያመጣ እርግጠኛ ሆኖ ደስ ይለዋል።”

“የሰንበት ለውጥ የሮማ ቤተ ክርስቲያን ሥልጣን ምልክት ወይም ማጎተም ነው። የአራተኛውን ትእዛዝ መብቶች ተረድተው እውነተኛውን ሰንበት ትተው በስፍራው ሐሰተኛውን ሰንበት ለመጠበቅ የሚመርጡ ሰዎች፣ በዚህ ብቻ የታዘዘበትን ኃይል ለመስገድ እየከበሩት ናቸው። የአውሬው ምልክት የጳጳሳዊው ሰንበት ነው፤ እርሱም በእግዚአብሔር የተሾመውን ቀን በመተካት በዓለም ዘንድ ተቀብሏል።”

“ነገር ግን በትንቢት እንደተወሰነው የአውሬውን ምልክት የሚቀበሉበት ጊዜ ገና አልደረሰም። የፈተናው ጊዜም ገና አልመጣም። ከሮማ ካቶሊክ ህብረት ሳይቀር በእያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን እውነተኛ ክርስቲያኖች አሉ። ብርሃኑን እስኪቀበሉና የአራተኛውን ትእዛዝ ግዴታ እስኪያዩ ድረስ ማንም አይፈረድበትም። ነገር ግን ሐሰተኛውን ሰንበት የሚያስከብር አዋጅ በሚወጣበት ጊዜ፣ እና የሦስተኛው መልአክ ታላቅ ጩኸት ሰዎችን አውሬውንና ምስሉን ከማምለክ በሚያስጠነቅቅበት ጊዜ፣ በሐሰትና በእውነት መካከል ያለው መስመር ግልጽ ሆኖ ይሳያል። ከዚያም አሁንም በመተላለፍ የሚቀጥሉ የአውሬውን ምልክት በግምባራቸው ወይም በእጃቸው ይቀበላሉ።”

“በፈጣን እርምጃዎች ወደዚህ ዘመን እየቀረብን ነው። ፕሮቴስታንት ቤተ ክርስቲያናት ሐሰተኛ ሃይማኖትን ለመደገፍ ከዓለማዊ ሥልጣን ጋር በሚተባበሩበት ጊዜ፣ ይህንን ሃይማኖት በመቃወም አባቶቻቸው ከሁሉ የከፋ ስደት በተቀበሉበት ጊዜ እንደነበረው፣ በዚያን ጊዜ የጳጳሳዊው ሰንበት በቤተ ክርስቲያንና በመንግሥት የተባበረ ሥልጣን ይግደዳል። ብሔራዊ ክህደት ይኖራል፣ መጨረሻውም ብሔራዊ ጥፋት ብቻ ይሆናል።” Bible Training School, February 2, 1913.

ራሱን ምዕራፉን ሙሉ በሙሉ ከመግለጻችን በፊት ለመለየት እየፈለግናቸው ያሉትን ምልክቶች መካከል አምስቱን አሁን ነክተናል። በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ከተማ መንግሥት ናት፤ እናም በኢሳይያስ ሃያ ሦስት ውስጥ በእርስ በርሳቸው በቅርብ የተዛመዱ ነገር ግን በግልጽ የተለዩ ሁለት መንግሥታት አሉ። የመጀመሪያው “ዘውድ የሚቀዳጅ ከተማ” ነው፣ ሌላውም “ነጋዴዎ ከተማ” ነው። በመጨረሻዎቹ ዘመናት የዘንዶውን፣ የአውሬውንና የሐሰተኛውን ነቢይ ሶስት-እጥፍ ጎብረት የሚቆጣጠር ኃይል ጽጵስና ነው። ዘውዱ ያለው መንግሥት እርሱ ነው።

“ወደ መጨረሻው ቀውስ እየቀረብን ስንመጣ፣ በጌታ መሣሪያዎች መካከል ስምምነትና አንድነት እንዲኖር እጅግ አስፈላጊ ነው። ዓለም በማዕበልና በጦርነት እንዲሁም በክርክር ተሞልታለች። ነገር ግን በአንድ ራስ ሥር—በጳጳሳዊ ኃይል—ሕዝቡ በምስክሮቹ ሰውነት እግዚአብሔርን ለመቃወም ይተባበራል። ይህ ጎብረት በታላቁ ከሃዲ የተጠናከረ ነው። እርሱ ወኪሎቹን በእውነት ላይ ለመዋጋት ለማቀናጀት ሲሻ፣ የእውነትን ደጋፊዎች ለመከፋፈልና ለመበተን ይሠራል። ቅናት፣ ክፍ ጥርጣሬ፣ ክፍ

ንግግር ግጭትና መለያየት ለማምጣት በእርሱ የሚቀሰቀሱ ናቸው።” Testimonies, volume 7, 182.

መንግሥቱ ከዘውዱ ጋር ያለው ጢሮስ ነው። ትርጉሙም “ዐለት” ማለት ነው። በዚህ ምዕራፍ ጢሮስ ክርስቶስን ለመተካት የሚሠራውን ጳጳሳዊ ሥርዓት ይወክላል። ምክንያቱም ጳጳሳዊ ሥርዓቱ ፀረ ክርስቶስ ነው። በፀረ ክርስቶስ ውስጥ ያለው “ፀረ” የሚለው ቃል “በቦታው ላይ” ማለት ነው። ጳጳሳዊ ሥርዓቱ በእያንዳንዱ ደረጃ ክርስቶስን ለመተካት ይፈልጋል። የጢሮስም ስም ዐለት ማለት ነው። ምክንያቱም ጳጳሳዊ ሥርዓቱ የ“ዘመናት ዐለት” ሐሰተኛ ተመሳሳይ ነው።

በነገሥታት የተከለለችውን ከተማ፣ ነጋዴዎቿ መኪንንት የሆኑባትን፣ አታላዮቿም በምድር ላይ ከበሩ ሰዎች የሆኑባትን ጢሮስን ይህን ምክር ያወጣባት ማን ነው? የሠራዊት ጌታ ይህን አሰባ። የክብርን ሁሉ ትዕቢት ለማርከስ፣ በምድርም ላይ የተከበሩትን ሁሉ ለመናቅ አድርጎአል። የተርሴስ ሴት ልጅ ሆይ፣ እንደ ወንዝ በምድርሽ ላይ እለፈ፤ ከእንግዲህ ወዲያ ንይል የለም። እጁን በባሕር ላይ ዘረጋ፣ መንግሥታትንም አናወጠ፤ እግዚአብሔር በነጋዴዋ ከተማ ላይ ትእዛዝ ሰጠ፣ ምሽጎቿንም ያጠፋ ዘንድ። ኢሳይያስ 23፡8-11።

“የመንግሥታት መናወጥ” በእግዚአብሔር እንደሚፈጸም፣ በእስልምናም እንደሚፈጸም በብዙ ምስክሮች ላይ ለማሳየት እንፈልጋለን። እስልምና አሕዛብን የሚያስቆጣ ኃይል ነው። አሕዛብንም ለማናወጥ የሚጠቀምበት መሣሪያ ነው። በዚህ ደረጃ ጌታ “ምድርን ክቡራን ሁሉ” ለንቀት ለማቅረብ እንደ ወሰነ እየለየን ነው። እነርሱም “ነጋዴዎች” እና “ነጋድያን” ናቸው። “ምሽጎቻቸውም” ሊፈርሱ የሚገባቸው ናቸው። የነጋዴው ከተማ እና ዘውድ የምታቀዳጅ ከተማ “የሰማይን ቍጣ አስነሥተዋል፤” ጌታም “ምሽጎቻቸውን” ለማጥፋት አስቦአል። ይህም ኢኮኖሚውን ይወክላል። የኢኮኖሚው መውደቅ በዩናይትድ ስቴትስ የእሱድ ሕግ ከመጣ በፊት ይከሰታል፤ ምክንያቱም ከእሱድ ሕግ በፊት የዩናይትድ ስቴትስ ዜጎች “ወደ መለኮታዊ ሞገስና ጊዜያዊ ብልጽግና” እንዲመለሱ እየጠየቁ ነው። ክርክራቸውም የእግዚአብሔር ፍርዶች እሱድ “በጥብቅ እስኪፈጸም” ድረስ እንደማያበቁ ነው። በርካታ የመጽሐፍ ቅዱስ ምስክሮች በዓለም ኢኮኖሚ ላይ ከፍ ያለ ውድቀት በምድረሱ አፋፍ ላይ እንዳለን ይስማማሉ። ያ ውድቀት ከእሱድ ሕግ በፊት ይከሰታል፤ እንዲሁም የ1837 ውድቀት ከጥቅምት 22 ቀን 1844 በፊት እንደተከሰተው።

“ከዚያም ታላቁ አታላይ እግዚአብሔርን የሚያገለግሉት እነዚህን ክፉ ነገሮች እያመጡ እንደሆነ ሰዎችን ያሳምናል። የሰማይን ቍጣ ያስነሱት ወገኖች ሁሉንም መከራቸውን ለእነዚያ በእግዚአብሔር ትእዛዝ መታዘዛቸው ለተላላፊዎች ዘወትር ተግሣጽ የሆነባቸው ላይ ይጫናሉ። ሰዎች የእሱድን ሰንበት በመጣሳቸው እግዚአብሔርን እያስቆጡ እንደሆነ ይነገራል፤ ይህም ኃጢአት ጥፋቶችን አምጥቶአል። እነዚህም የእሱድ አክብሮት በጥብቅ እስኪፈጸም ድረስ አያቋርጡም ተብሎ ይገለጻል፤ እንዲሁም የአራተኛውን ትእዛዝ መብቶች የሚያቀርቡ፣ በዚህም ለእሱድ ያለውን ክብር የሚያፈርሱ ሰዎች ሕዝቡን የሚያውኩ፣ ወደ መለኮታዊ ሞገስና ወደ ምድራዊ ብልጽግና መመለሳቸውን የሚያግዱ እንደሆኑ ይነገራል። እንዲሁ ቀድሞ በእግዚአብሔር ባሪያ ላይ የተሰነዘረው ክስ እንደገና ይደገማል፤ መሠረቱም በእኩል መጠን የተመሠረተ እንደነበረው ይሆናል፤ ‘አክዓብም ኤልያስን ባየ ጊዜ፣ አክዓብ፡- እስራኤልን የምታውክ አንተ ነህን? አለው። እርሱም፡- እስራኤልን ያወክሁት እኔ አይደለሁም፤ ነገር ግን አንተና የአባትህ ቤት ናችሁ፣ የእግዚአብሔርንም ትእዛዝ ትታችሁ በአልንም ተከትላችኋልና።’ 1 Kings 18:17, 18። የሕዝቡ ቍጣ በሐሰተኛ ክሶች እየተነደፈ ሲሄድ፣ እነርሱ በእግዚአብሔር መልእክተኞች ላይ ክህደት የገባባት እስራኤል በኤልያስ ላይ ከወሰደችው አቋም ጋር እጅግ የሚመሳሰል አካሄድ ይከተላሉ።” ታላቁ ተጋድሎ፣ 590።

ኤልያስ በቀርጫሎስ ተራራ ላይ ከበአል ነቢያትና ከዱር አምልኮ ካህናት ጋር ያደረገው ፍጥጫ የእሱድ ሕግን ይወክላል። ለቤተ ክርስቲያን የቀረበው መልእክት “ዛሬ ማንን እንደምታገለግሉ ምረጡ” የሚል ነበር። ይህ ታሪክ በእሱድ ሕግ ጊዜ ሲደገም ጥያቄው “የሚመርጡት ቀን የትኛውን ነው? ምክንያቱም የምትመርጡት

ቀን ማንን እንደምታገለግሉ ያመለክታል” የሚል ይሆናል። ከቀርጫሎስ ተራራ በፊት ሦስት ዓመት ተኩል የቆየ ከባድ ድርቅ ነበር። ከእሁድ ሕግ በፊትም ተከታታይ የእሁድ ሕጎች አሉ፣ ነገር ግን “በጥብቅ ተፈጻሚ” አልሆኑም። ከእሁድ ሕግ ጋር የተያያዘው መርህ ብሔራዊ ክህደት በብሔራዊ ጥፋት እንደሚከተል የሚገልጽ ነው። የዚህ ምሳሌ ቆስጠንጢኖስ በ321 ዓ.ም. የእሁድ ሕግ ማውጣቱ ነው፤ ከዚያም ብዙ ሳይቆይ የራእይ ምዕራፍ ስምንት የመጀመሪያዎቹ አራት መለኮቶች ምዕራባዊ ሮምን እስከ 476 ዓ.ም. በመጨረሻው ድረስ ማድረስ ጀመሩ። የቆስጠንጢኖስ ታሪክ አስፈላጊ ነው፣ ምክንያቱም የእሁድን ቀን በቀስታ ከፍ ማድረግና በተመሳሳይ ጊዜም በሰባተኛው ቀን ሰንበት ላይ በቀስታ እገዳዎችን መጫን አካትቶ ነበርና። ይህ ቀስ በቀስ የተገነባ ታሪክ ወደ መጨረሻው የደረሰው ዜጎች እሁድን እንዲጠብቁ ወይም ሰንበትን ስለሚጠብቁ እንዲሰደዱ በተገደዱ ጊዜ ነው። ይህም ደግሞ በአሜሪካ ውስጥ እየተጨመረ የሚሄደው የእሁድ ሕግ ማውጣት የሚደርስበት መጨረሻ ነው። ከእሁድ አምልኮ አስገዳጅ አፈጻጸም ጋር የተያያዘ አንድ መርህ “ብሔራዊ ክህደት በብሔራዊ ጥፋት ይከተላል” የሚል ነው። ይህ መርህ እየተጨመረ የሚሄደው የእሁድ ሕግ አፈጻጸም ከራእይ አሥራ ሦስት ቁጥር አሥራ አንድ የተገለጸው ትክክለኛው የእሁድ ሕግ በፊት የእግዚአብሔር ፍርዶች መጨመርን እንደሚያመጣ ማለት ነው። እያንዳንዱ ሕግ ማውጣት ተመጣጣኝ ጥፋትን ያመጣል። ዜጎች ሰንበት ጠባቂዎች እየመጡት ነው ብለው የሚከሱት ፍርዶች በእውነቱ በእየተጨመረ የሚሄደው የእሁድ ሕግ አፈጻጸም የሚመጡ ናቸው። “Sunday Progression” ብዬ ርዕስ የሰጠሁትን ከThe Great Controversy የተወሰደ ንባብ አካትተናል። ያንን አንድ ጊዜ እንደገና እንድታነቡት እመክራለሁ። ይህም The Spirit of Prophecy በተሰኘው ምድብ ውስጥ ይገኛል።

“እግዚአብሔር በመጨረሻዎቹ ዘመናት ሊሆን ያለውን ገልጦአል፣ ይህም ሕዝቡ በተቃውሞና በቁጣ ማዕበል ፊት ለመቆም ዝግጁ ይሆኑ ዘንድ ነው። በፊታቸው ስለሚመጡት ክስተቶች የተጠነቀቁት ሰዎች የሚመጣውን ማዕበል በሰላማዊ ጥበቃ ሲጠብቁ፣ ጌታ በመከራ ቀን ታማኞቹን እንደሚጋርዳቸው በራሳቸው እየተጽናኑ መቀመጥ የለባቸውም። እኛ ጌታችንን እንደሚጠባበቁ ሰዎች መሆን አለብን፤ ይሁን እንጂ በስንፍና ተስፋ ሳይሆን፣ በትጋት ሥራና በማይናወጥ እምነት። አሁን አእምሮአችን በአነስተኛ አስፈላጊነት ባላቸው ነገሮች እንዲዋጥ የሚፈቀድበት ጊዜ አይደለም። ሰዎች እያንቀላፉ ሳሉ፣ ሰይጣን የጌታ ሕዝብ ምሕረት ወይም ፍትሕ እንዳያገኙ ጉዳዮችን በንቃት እያዘጋጀ ነው። የእሁድ እንቅስቃሴ አሁን በጨለማ ውስጥ መንገዱን እየቀደደች ነው። መሪዎቹ እውነተኛውን ጉዳይ እየሸፈኑ ነው። እናም ከእንቅስቃሴው ጋር የሚተባበሩ ብዙዎች ራሳቸው ውስጣዊው ግፊት ወዳት እንደሚያዘነብል አያዩም። መግለጫዎቹ ለስላሳና በመልክ ክርስቲያናዊ ናቸው፤ ነገር ግን ሲናገር የዘንዶውን መንፈስ ይገልጣል። የተደነገገውን አደጋ ለመከላከል በካይላችን ያለውን ሁሉ ማድረግ ግዴታችን ነው። በሕዝቡ ፊት ራሳችንን በተገቢው መልክ በማቅረብ አድልዎን ለማስወገድ መጣር አለብን። በእርግጥ ያለውን ጉዳይ በፊታቸው ማቅረብ አለብን፤ እንዲሁም የሕሊና ነፃነትን ለመገደብ በሚወሰዱ እርምጃዎች ላይ እጅግ ውጤታማ የሆነ ተቃውሞ እንድናቀርብ ያደርገናል። መጽሐፍ ቅዱሳችን መመርመር አለብን፣ እምነታችንም ምክንያቱን ልንሰጥ የምንችል መሆን አለብን። ነቢዩ እንዲህ ይላል፡- ‘ኃጢአተኞችም ኃጢአት ያደርጋሉ፤ ከኃጢአተኞችም አንድ ስንኳ አያስተውልም፤ ጥበባችን ግን ያስተውላሉ።’” ምስክርነቶች፣ ቅጽ 5፣ 452።

የእሁድ ሕግ አውጪነት እንቅስቃሴን መለየት አስቸጋሪ ነው፤ ምክንያቱም በ“ጨለማ” ውስጥ መንገዱን እየፈጠረች ነውና፣ ጳጳሳዊ ሥርዓቱም “በስውርነትና ሰዎች ሳያስቡ” “የራሷን ዓላማ ለማራመድ ኃይሎቿን እያጠናከረች” ነው። በጨለማ ውስጥ የእሁድ ሕግ እንዲፀድቅ የሚደረገው ሥራ በአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ የፈተና ሂደት ውስጥ ማዕከላዊ ጉዳይ መሆኑ እውነት ነው። ዳንኤልና እህት ዋይት እንደሚሉት፣ “ክፉዎች ምንም አያስተውሉም።” በዳንኤል ውስጥ ያሉት “ክፉዎች”፣ እህት ዋይት ላኦቅያውያን መሆናቸውን የምትገልጻቸው፣ በማቴዎስ ያሉት “ሰነፍ ድንግልቶች” ናቸው። ጥበባችን አሁን እየተፈጸመ ያሉትን ክስተቶች ያስተውላሉ፤ በዙሪያችን ያለው ታሪክ የእግዚአብሔርን ቃል የሚቃረን ይመስል እንኳ። እኛ የምናምነው የእግዚአብሔርን ቃል ነው ወይስ በዙሪያችን የሚከናወነውን? ሆኖም ፍጻሜው እንደ ኖህ ዘመን

እንደሚሆን አስቀድሞ ተነግሮናል።

ዓለም በሁከት የተሞላች፣ በእግዚአብሔር አልባ ተደላ የተሞላች፣ ተኝታለች፤ በሥጋዊ ደኅንነት ተኝታለች። ሰዎች የጌታን ምጽአት እያራቁ ናቸው። ለማስጠንቀቂያዎች ይስቃሉ። የትዕቢት ፍክራውም፣ “ሁሉ ነገር ከፍጥረት መጀመሪያ ጀምሮ እንደነበረ እንዲሁ ይቀጥላል” የሚል ነው። “ነገ እንደ ዛሬው ቀን ይሆናል፣ ከዚህም እጅግ የበለጠ ይበዛል።” 2 ጴጥሮስ 3:4፤ ኢሳይያስ 56:12። ወደ ተደላ ወዳድነት ይበልጥ እንዘልቃለን። ነገር ግን ክርስቶስ፣ “እነሆ፣ እንደ ሌባ እመጣለሁ” ይላል። ራእይ 16:15። ዓለም በማሬዝ፣ “የምጽአቱ ተስፋ ወዴት ነው?” በምትልበት በዚያው ጊዜ ምልክቶቹ እየተፈጸሙ ናቸው። “ሰለምና ደኅንነት” ብለው ሲጮኹ፣ ድንገተኛ ጥፋት እየመጣ ነው። ፊዘኛው፣ እውነትን የሚጥል ሰው፣ ድፍረተኛ በሆነ ጊዜ፤ በተለያዩ ገንዘብ ማግኛ ዘርፎች ያለው የሥራ መደበኛ ሂደት ለመርህ ሳይገዛ በሚቀጥልበት ጊዜ፤ ተማሪውም ከመጽሐፍ ቅዱሱ በቀር ስለ ሁሉ ነገር እውቀት በጉጉት በሚፈልግበት ጊዜ፣ ክርስቶስ እንደ ሌባ ይመጣል።

“በዓለም ውስጥ ያለው ሁሉ በታላቅ መናወጥ ውስጥ ነው። የዘመኑ ምልክቶች አስፈሪ ናቸው። የሚመጡ ነገሮች ጥላቸውን አስቀድመው ይጥላሉ። የእግዚአብሔር መንፈስ ከምድር እየተለየ ነው። መቅሰፍትም በባሕርና በምድር ላይ አንዱን ሌላው እየተከተለ ይመጣል። አውሎ ነፋሳት፣ የምድር መናወጦች፣ እሳቶች፣ ጎርፎች፣ በየደረጃው ያሉ ግድያዎች አሉ። ወደፊቱን ማን ሊያነብ ይችላል? ደህንነት የት አለ? በሰውነታዊም ሆነ በምድራዊ ነገር ምንም እርግጠኝነት የለም። ሰዎች የመረጡት ባንዲራ ሥር በፍጥነት እየተሰለፉ ነው። በዕረፍት ሳይኖራቸው የመሪዎቻቸውን እንቅስቃሴ እየተጠቀዱ እየተመለከቱ ነው። ለጌታችን መገለጥ የሚጠብቁና የሚመለከቱ እንዲሁም የሚሠሩ አሉ። ሌላ ወገን ግን ከመጀመሪያው ታላቅ ዓመፀኛ አለቃነት በታች በሰልፍ ውስጥ እየገባ ነው። ገንገምን ልንሸሽ እና ሰማይንም ልናሸንፍ እንዳለብን በልብና በነፍስ የሚያምኑ ጥቂቶች ናቸው።”

“ቀውሱ በቀስታ እየተገባብን ነው። ፀሐይ በሰማያት ታበራለች፣ በተለመደውም መንገዷ ትዘራለች፤ ሰማያትም አሁንም የእግዚአብሔርን ክብር ያውጃሉ። ሰዎች አሁንም እየበሉና እየጠጡ፣ እየተከሉና እየሠሩ ናቸው። እያገቡና ለጋብቻ እየሰጡ ናቸው። ነጋዴዎች አሁንም እየገዙና እየሸጡ ናቸው። ሰዎች አንዱ በሌላው ላይ እየተጋጩ፣ ለከፍተኛው ስፍራ እየተጣሉ ናቸው። ደስታን የሚወዱ ሰዎች አሁንም ወደ ቲያትሮች፣ ወደ ፈረስ ውድድሮች፣ ወደ የቁማር ቤቶች እየተጨናነቁ ናቸው። ከፍተኛው የመነቃቃት ሁኔታ ነግሦአል፤ ነገር ግን የምሕረት ጊዜ ሰዓት በፍጥነት እየተዘጋ ነው። እያንዳንዱም ጉዳይ ለዘላለም ሊወሰን ቀርቦአል። ሰይጣን ጊዜው አጭር እንደሆነ ያያል። ሰዎች እንዲታሉ፣ እንዲሳቱ፣ እንዲጠመዱና እንዲሞረኩ የፈተና ጊዜው ቀን እስኪፈጸም፣ የምሕረትም ደጅ ለዘላለም እስኪዘጋ ድረስ፣ መሣሪያዎቹን ሁሉ በሥራ ላይ አውሎአል።”

“ከዘመናት መካከል እየወረዱ የሚመጡብን የጌታችን ከደብረ ዘይት የተናገራቸው የማስጠንቀቂያ ቃላት በግርማ ሞገስ ይደርሱናል፤ ‘ልባችሁ በሙብላት ብዛትና በስካር እንዲሁም በዚህ ሕይወት ጭንቀቶች እንዳይከብድ፣ ያችም ቀን ድንገት እንዳትደርስባችሁ፣ ራሳችሁን ተጠንቀቁ።’ ‘እንግዲህ ይህ ሁሉ ሊደርስ ያለውን ነገር ሁሉ እንድትሸኹ እና በሰው ልጅ ፊት ለመቆም የተገባችሁ እንድትሆኑ፣ ሁልጊዜ እየጸለያችሁ ተጉ።’” Desire of Ages, 635, 636.

በኢሳይያስ ሃያ ሦስተኛው ምዕራፍ ውስጥ ሲዶን የአሜሪካ አንድነት መንግሥታት ናት፣ ጢሮስም ጳጳሳዊ ሥርዓት ነው። ጢሮስና ሲዶን በጥንት ዘመን በአንድ ዘመን የነበሩ በሜድትራንያን ባሕር ዳርቻ ላይ የሚገኙ ፈንቄያውያን ከተሞች ነበሩ። እነርሱ በባሕር ንግዳቸው፣ በባለጠግነታቸው፣ እና በጥንታዊው ዓለም ውስጥ በነበራቸው ተጽዕኖ የታወቁ ነበሩ። በዚያ ክፍል ውስጥ ሲዶንና “ነጋዴዎቿ” ተርሴስን ያበዙ ነበር። የሲዶን ነጋዴዎች “የሺሐርን ዘር” ይነግዱ ነበር፤ ይህም “የወንዝ ምርት” ነው፣ “የወንዙም” ፍሬ ነው፣ እርሷም “የአሕዛብ ገበያ” ስለሆነች “ገቢዋ” ነው። ነቢያት ሁሉ ስለ ዓለም ፍጻሜ ይናገራሉ፤ ስለዚህ በዓለም ፍጻሜ ጊዜ የአሕዛብ ገበያ ማን ነው? እርሷ የአሜሪካ አንድነት መንግሥታት ናት።

ሲሒር በግብፅ ውስጥ ያለ ወንዝ ነው (ምናልባት የናይል ደልታ)፤ እናም ግብፅ ዓለምን ስለምትወክል የዓለምን ባለጠግነት ለመወከል ይጠቀማል። የሲዶን “ድንግል ልጅ” የአሜሪካ አንድነት መንግሥት የመጨረሻውን ትውልድ ትወክላለች፤ እርስዋም ከእሱድ ሕግ ጋር በሚመጣው የጦር ሕግና ወዲያውኑ በሚከተለው ብሔራዊ ጥፋት ተጨቁናለች። እነዚያ የሲዶን ድንግሎች፤ ስለ ጢሮስ በተነሣው ጥያቄ፤ “ይህኛ ያ ደስ የሚያሰኛት ከተማችሁ ናትን?” (መንግሥት) ማለትም አሜሪካ የምትደሰትባት ነበረችውን? ተብለው ይገላጻሉ። “ይህኛ መንግሥት ናትን፤ ‘የቀድሞነቷ ከጥንት ዘመናት የሆነ’”፤ እንደ ንባቡ ከሆነ ከውኃ ጥፋት በኋላ ወዲያውኑ በንምሩድ የተመሠረተችው?

እግዚአብሔር “አክሊል የምታቀድስ ከተማ” የሆነችውን “ጢሮስ” ለመቅጣት ወስኖ “አሰበ”። የጳጳሳዊ ሥርዓቱ ቅጣት የዓለም የገንዘብ መዋቅር መፍረስን ያካትታል፤ ምክንያቱም “እግዚአብሔር ትእዛዝ ሰጥቶአል” “በነጋዴይቱ ከተማ” “በሲዶና” “ላይ” (የናይትድ ስቴትስ)። “ምሽጎችን ለማጥፋት” የሰጠው ትእዛዝ፤ ወይም የናይትድ ስቴትስን ኢኮኖሚ ለማፍረስ የተሰጠው ትእዛዝ፤ የሰንበት ትእዛዝ ነው፤ ምክንያቱም ብሔራዊ ክህደትን ብሔራዊ ጥፋት ይከተላል።

የጳጳሳዊ ሥልጣን ቅጣት የሚጀምረው የአሜሪካ ኢኮኖሚ በመፍረሱ ምላሽ የመላው ዓለም ኢኮኖሚ ሲወድቅ ነው። ጽድን ከኢኮኖሚዋ ጋር የተያያዘ “ቤት” አላት፤ ስለዚህም ይህ ከእንግዲህ ወዲህ ሊገባበት የማይቻል ስለሆነ የሚፈረስ የፋይናንስ መዋቅርን ይወክላል። ከዚያ “ቤት” ዳግም ኢንቨስትመንትም ሆነ ትርፍ የለም፤ ምክንያቱም ፈርሶአልና። ጥፋቱ በእሱድ ሕግ ጊዜ ይፈጸማል፤ ምንም እንኳን ከእሱድ ሕግ በፊት እየተባባሱ የሚሄዱ ፍርዶች አስቀድመው ቢኖሩም። ውድቀቱ ሲመታ፤ ጳጳሳዊ ሥልጣን፤ አሜሪካ ከነጋዴ መሳፍንቶቿና ክቡራን ነጋዴዎቿ ጋር፤ እንዲሁም የተርሴስ መርከቦች “ዋይ ዋይ” ይላሉ።

በዚህ ክፍል “ተርሴስ” የተባለው ስፍራ በጥንት ዘመን ከባለጠግነት ጋር የተያያዘ ሲሆን፤ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተርሴስ መርከቦች የኢኮኖሚያዊ ኃይል ከፍተኛ ምልክት ናቸው።

ለንጉሥ መርከቦች ከሱራም አገልጋዮች ጋር ወደ ተርሴስ ይሄዱ ነበር፤ የተርሴስም መርከቦች በየሦስት ዓመቱ አንድ ጊዜ ወርቅንና ብርን፤ ዝሆን ጥርስንም፤ ዝንጀሮዎችንና ጣዎሶችን እያመጡ ይመጡ ነበር። ንጉሥ ሰሎሞንም በባለጠግነትና በጥበብ ከምድር ነገሥታት ሁሉ በላይ ሆነ። 2 ዜና መዋዕል 9፣21, 22።

መርከቦች የኢኮኖሚያዊ ኃይልን ይወክላሉ፤ በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢትም ተርሴስ ቀዳሚው ኢኮኖሚያዊ መርከብ ናት። በ“የተርሴስ ሴት ልጅ” የተመሰለችው የተርሴስ የመጨረሻ ትውልድ “እንደ ወንዝ በምድርሽ ላይ እለፊ” ተብሎ ይነገራታል፤ የምታገኘውም በምድር “ከእንግዲህ ወዲህ ኃይል የለም” መሆኑን ነው፤ በጢሮስም መንግሥት ላይ ከዚህ በኋላ “ደስ ማለት” አትችልም። የፈለጉት ኃይል የቀድሞው የሲዶና ኢኮኖሚያዊ ኃይል ነበር፤ ነገር ግን ባሕሩ “እኔ ምጥ አልያዝም፤ አልወልድምም፤ ጌብዛዝትንም አላሳድግም፤ ድንግሎችንም አላሳድግም” ብሎ ተናግሮ ነበርና ያ ኃይል ጠፍቶ ነበር፤ በዚህም የባሕሩ የመጨረሻ ትውልድ ማን እንደሆነ ይለያል፤ ይህም የዓለም ኢኮኖሚ ጥፋት ላይ የሚያለቅሱ የዓለም ሕዝቦች ናቸው፤ በዚያ ጊዜም የዓለም ሕዝብ እነርሱ የምድር ታሪክ የመጨረሻ ትውልድ መሆናቸውን እውነታ ይገነዘባሉ፤ ለዘላለማዊ ሕይወትም ለመዘጋጀት እጅግ ዘግይቶባቸዋል።

“የዘላለማዊ ትዕይንቶች እውነታ ለሰው ስሜቶች ሲገለጥ፤ ገንዘብ በቅርቡ እጅግ በድንገት ዋጋውን ያጣል።” ኤቫንጅሊዝም፤ 62.

በዚህ ክፍል ለሁሉም ሰው ህመምን የሚያመጡ ሁለት “ወሬዎች” ወይም መልእክቶች አሉ። የመጀመሪያው “ወሬ” ስለ ግብጽ ነው፤ ሁለተኛው “ወሬ” ግን ጢሮስ ነው። ስለ ግብጽ የተነገረው ወሬ በአለፈ ጊዜ ቅርጽ ተቀምጦአል፤ ምክንያቱም ኢሳይያስ፤ “ስለ ግብጽ በተሰማው ወሬ እንደሆነ” ይላል፤ እንዲሁም እግዚአብሔር ሲዶናን (አሜሪካን) ከማጥፋቱ በፊት ከግብጽ ጋር የፈጸመው አንድ ነገር እንዳለ ያሳያል። እግዚአብሔር

በግብጽ ላይ ያደረገው ነገር፣ ያውም ስለ ግብጽ ያለውን “ወሬ” ይወክላል፤ ይህም እግዚአብሔር ከተመረጠ ሕዝብ ጋር በመጀመሪያ ጊዜ ቃል ኪዳን በገባበት ጊዜ ከግብጽ ጋር በተያያዘ ግብጽን ማጥፋቱ ነው። እነዚህ ሁለቱ ወሬዎች አንድና ያው “ወሬ” ናቸው። ስለ ግብጽ ያለው ወሬ መጀመሪያው ነው፤ ስለ ጢሮስ ያለው ወሬ ደግሞ መጨረሻው ነው። አልፋና አሜጋ በመጨረሻዎቹ ዘመናት ከመቶ አርባ አራት ሺህ ጋር ያለውን ቃል ኪዳን በዚያ ጉዳይ የመጀመሪያ ታሪክ አማካኝነት ገልጦአል። ስለ ግብጽ ያለው “ወሬ” ፈርዖንና ሠራዊቱ በጠፋበት ጊዜ የተፈጸመው የቀይ ባሕር ማዳን ነው፤ ይህም “የጢሮስ ሸክም” ተብሎ በተገለጸው “ወሬ” የተመሰለውን የእግዚአብሔር ሕዝብ የመጨረሻ ማዳን ይወክላል።

በመጽሐፍ ቅዱስ የተወከለው፣ የተርሴስን መርከቦች የሚያጠፋ ኃይል እስልምና ነው። ስለ እስልምና ጉዳይ በኋላ ስለሚነሳ ርዕሱን በኋላ በሙሉ እንመለከተዋለን። በዚህ ክፍል “ኪቲም” ተብሎ ተወክሎአል፤ ይህም ለቆጵሮስ የነበረ ጥንታዊ ቃል ነው፤ እናም ክፍሉ የሲዶናን እና የጢሮስን ጥፋት ከ“ኪቲም” እንደሚገለጥ ይናገራል። የእስልምና ምልክት በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ውስጥ የአሜሪካን አንድነት ግዛቶች ጥፋት የሚያሳይ እጅግ የተለየ ምሳሌ ያካትታል።

በኢሳይያስ መጽሐፍ ውስጥ የተጠቀሱትን ቀናትና ዓመታት መከታተል አስፈላጊ ነው፤ ምክንያቱም እነዚህ ብዙ ጊዜ በኋላ የሚመጣውን ክፍል የሚመለከተውን ትንቢታዊ ጊዜ ይለዩታል። ኢሳይያስ ሃያ ሦስት በሃያ ሁለተኛው ምዕራፍ ያለውን የራእይ ሸለቆ “ሸክም” ይከተላል፤ ይህም ከእርሱ በፊት ባለው ሃያ አንደኛው ምዕራፍ የተቀደመ ሲሆን፣ በዚያ ሦስት “ሸክሞች” አሉ፤ ሦስቱም እስልምናን ይለያሉ። ከዚያ ምዕራፍ በፊት፣ በሃያኛው ምዕራፍ ቁጥር አንድ ውስጥ፣ በቀጣዮቹ ምዕራፎች የሚገለጹት የጥፋት ትንቢቶች የሚታወቁበት የትንቢታዊ ታሪክ መቼት ተገልጿል።

ታርታን ወደ አሸዶድ በመጣበት ዓመት፣ ይህም የአሶር ንጉሥ ሳርጎን በላከው ጊዜ፣ በአሸዶድ ላይ ተዋግቶ ያዘው። ኢሳይያስ 20፡1።

“ታርታን” የሚለው ቃል ስም ሊሆን ይችላል፤ ወይም ከሁሉ ይልቅ የወታደራዊ መሪ ማዕረግ መሆኑ ይመስላል። ታርታን ወደ ግብፅ ከተማ ወደሆነችው አሸዶድ መጥቶ ያዘአት፤ ይህም አሦራውያን በቀስ በቀስ የዓለሙን ቁጥጥር እየወሰዱ በነበሩበት የታሪክ ዘመን ነበር። አሦር የባቢሎን ምሳሌ ነበረች። አሦርና ባቢሎን ሁለቱም ከሰሜን የመጡ መንግሥታት ነበሩ፤ “አንበሶች” ተብለው የተለዩ፣ የእግዚአብሔርንም በጎች “የበተኑ” መንግሥታት ሲሆኑ፣ ሁለቱም አንድ ዓይነት ፍርድ ይቀበላሉ። አሦር መጀመሪያ ነበረች፤ ባቢሎን ደግሞ መጨረሻ ነበረች።

እስራኤል የተበተነ በግ ነው፤ አንበሶችም አባረሩት፤ መጀመሪያ የአሦር ንጉሥ በላው፣ በኋላም ይህ የባቢሎን ንጉሥ ናቡከደነፆር አጥንቶቹን ሰበረ። ስለዚህ የሰራዊት ጌታ፣ የእስራኤል አምላክ፣ እንዲህ ይላል፤ እነሆ፣ የባቢሎንን ንጉሥና ምድሩን እቅጣለሁ፣ የአሦርን ንጉሥ እንደ ቀጣሁት። ኤርምያስ 50፡17-18።

በትንቢታዊ መልኩ ሁለቱም “ኩሩው አሦራዊ” ናቸው።

“ትዕቢተኛው አሶራዊ ሰናክሬም እግዚአብሔርን በነቀፋና በስድብ ሲናገር፣ እስራኤልንም በጥፋት ሲያስፈራራ፣ ‘በዚያ ሌሊትም እንዲህ ሆነ፤ የእግዚአብሔር መልአክ ወጥቶ በአሶራውያን ሰፈር ውስጥ መቶ ሰማንያ አምስት ሺህ ሰዎችን መታ።’ ከሰናክሬም ሠራዊትም ‘ኃያላን የጦር ሰዎች፣ አለቆችና አዛዦች ሁሉ ተወግደው ተጠፉ።’ ‘እርሱም ፊቱ በጎፍረት ተሸፍኖ ወደ ራሱ ምድር ተመለሰ።’ [2 ነገሥት 19:35፤ 2 ዜና መዋዕል 32:21።]” ታላቁ ተጋድሎ፣ 512።

“ታርታን ወደ አሸዶድ መጥቶ ያዘባት” የተባለው ዓመት፣ በዳንኤል አሦራ አንድ የመጨረሻዎቹ ስድስት ቁጥሮች እንደተገለጸው ዓለም በጳጳሳዊው ኃይል በቀስታ እየተሸነፈ መሄዱን ይወክላል። የእሁድ ሕግ ቀውስ

ታሪክ፣ ይህም የምርመራው ፍርድ “የመጨረሻ ዘመን” ሲሆን በቀጥታም ወደ አስፈጻሚው ፍርድ (ሰባቱ የመጨረሻ መቅሰፍቶች) የሚያስገባ፣ ታርታን ወደ አሸዶድ በመጣበት “ዓመት” የተወከለው ታሪካዊ አውድ ነው። የዚያ ታሪክ አውድ ከተቀመጠ በኋላ ኢሳይያስ ስለ እስልምና ሦስት የጥፋት ትንቢቶች፣ አንዱን ስለ ሎዶቅያዊ አድቪንቲዥም፣ ከዚያም ስለ ጢሮስ ሸክም ይሰጣል። ምዕራፍ 49 አራት ከሰባቱ የመጨረሻ መቅሰፍቶች መካከል አንጋፋ ምሳሌዎች አንዱ ሲሆን፣ በኋላውም ምዕራፍ 49 አምስት የእግዚአብሔርን ሕዝብ የመጨረሻ መዳን ይወክላል፤ በዚያም ታላቁ የመከራ ዘመን ውስጥ የእግዚአብሔር ሕዝብ ከሚናገሩት እጅግ የታወቁ ንግግሮች አንዱን ሲገልጹ እናገኛለን።

በዚያም ቀን፡—እነሆ፡ ይህ አምላካችን ነው፤ በእርሱ ተስፋ አድርገናል፡ እርሱም ያድነናል፤ ይህ እግዚአብሔር ነው፤ በእርሱ ተስፋ አድርገናል፡ በማዳኑም ደስ ይለናል እንጨፍርማለን። ኢሳይያስ 25፡9

አንድ መቶ አርባ አራቱ ሺህ በአሥሩ ድንግል ምሳሌ መሠረት እርሱ ቢዘገይም ጌታቸው ወደ ሰርግ እስኪመጣ ድረስ የጠበቁ ጥበበኛ ድንግሎች ናቸው። እነርሱ ሎዶቅያውያን አይደሉም፤ ፊላዴልፊያውያን ናቸው። እስከዚህ ነጥብ ድረስ ይህ ጽሑፍ ዐውዱን በማቆም ላይ ነበር።

በ1798 ናፖሊዮን ራእይ አሥራ ሦስት መሠረት በዓለም መጨረሻ የሚፈወሰውን የትንቢታዊውን የሞት ቁስል በማድረስ ጳጳሱን በምርኮ ወሰደው። በዚያ ጊዜ ዩናይትድ ስቴትስ ዳንኤል ሁለት፣ ሰባት፣ ስምንት እና አሥራ አንድ እንዲሁም ራእይ አሥራ ሁለት፣ አሥራ ሦስት፣ አሥራ ስድስት፣ አሥራ ሰባት እና አሥራ ስምንት መሠረት በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ውስጥ የስድስተኛው መንግሥት ስፍራዎን ወሰደች። ከዚያ ጊዜ ጀምሮ የዩናይትድ ስቴትስ ሪፐብሊካን ቀንድ እና ፕሮቴስታንት ቀንድ (አድቪንቲዥም) ጽጵስናው ማን እንደሆነ ረሱ። 1798 የቀረው የዓለም አገሮች ዩናይትድ ስቴትስን ሉዓላዊ ሀገር እንደሆነች ያመኑባት የመጀመሪያው ዓመት ነበር፤ እንዲሁም የመጀመሪያው መልአክ መልእክት በታሪክ ውስጥ የደረሰበት ዓመትም ነው።

በዚያን ጊዜ የፕሮቴስታንት ሰው “መሪ ቃል”፣ “መጽሐፍ ቅዱስ፣ እና መጽሐፍ ቅዱስ ብቻ” የሚል ነበር። ፕሮቴስታንቶች ራሳቸውን የመጽሐፍ ቅዱስ ብቻ ተከላካዮች እንደሆኑ ያስረዳሉ፤ እና አድቪንቲዥም በሁለተኛው መልአክ መምጣት ጊዜ ልብሳቸውን በወሰደ ጊዜ፣ ያን “መሪ ቃል” ተቀበለ፣ ከዚያም በኋላ “የመጽሐፍ ሕዝብ” ተብሎ ተጠራ። በዊልያም ሚሊር አገልግሎት አማካኝነት፣ በትክክል ቢተገበሩ መጽሐፍ ቅዱስን ለመስማት ለሚፈልጉ ሁሉ አእምሮ የሚከፍቱ የሕጎች ስብስብ ተሰጥቶአቸው ነበር። የሚሊር የትንቢት ትርጓሜ ሕጎች መነሣሣት እኛ ሦስተኛውን መልአክ መልእክት ለመስጠት ከሆነ ማጥናት ያለብን ናቸው የሚልባቸው ናቸው።

ክርስቶስ እንዲህ አለ፡- «ማንም ሰው ከእኔ በኋላ ሊመጣ ቢፈልግ፣ ራሱን ይካድ፣ መስቀሉንም ይሸከም፣ እኔንም ይከተላኝ።» ደግሞ እንዲህ አለ፡- «እኔ የዓለም ብርሃን ነኝ፤ እኔን የሚከተላኝ በጨለማ አይመለስም።» የእውነት ብርሃን እንደሚነድ መብራት እየበራ ወደ ፊት እየወጣ ነው። ብርሃኑንም የሚወዱ በጨለማ አይመለሱም። የእውነተኛውን እረኛ ድምፅ እንጂ የእንግዳውን እንዳልሆነ በእርግጥ እንዲያውቁ፣ ቅዱሳት መጻሕፍትን ይመረምሩሉ።

“የሦስተኛውን መልአክ መልእክት በመስበክ የተሰማሩ ሰዎች አባት ሚሊር ተቀብሎ በተከተለው እቅድ መሠረት ቅዱሳት መጻሕፍትን እየመረመሩ ነው። አባት ሚሊር Views of the Prophecies and Prophetic Chronology በሚል ርእስ በተሰየመው ትንሽ መጽሐፍ ውስጥ ለመጽሐፍ ቅዱስ ጥናትና ትርጓሜ የሚከተሉትን ቀላል ሆነው ነገር ግን አስተዋይና ጠቃሚ ሕጎች ይሰጣል፡-”

“1. በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ቀርቦ ለተገለጸው ርእስ እያንዳንዱ ቃል የራሱ ትክክለኛ ተፅዕኖ ሊኖረው ይገባል፤ 2. መጽሐፍ ቅዱስ ሁሉ አስፈላጊ ነው፣ በትጋት በመተግበርና በመመርመርም ሊገባ ይችላል፤ 3. በእምነት የሚጠይቁ፣ ሳይወላውሉ ለሚለምኑ በመጽሐፍ ቅዱስ የተገለጠ ምንም ነገር ሊሰወርባቸው አይችልም፣ አይሰወርባቸውም፤ 4. ትምህርትን ለማስተዋል፣ ልታውቁት በምትፈልጉት ርእስ ላይ

ያሉትን መጻሕፍት ሁሉ አንድ ላይ አምጡ፤ ከዚያም እያንዳንዱ ቃል የራሱን ተገቢ ተፅዕኖ እንዲኖረው ፍቀዱለት፤ እናም ንድፈ ሐሳባችሁን ያለ ምንም ተቃራኒ ማቆም ከቻላችሁ፡ በስህተት ላይ ልትሆኑ አትችሉም፤ 5. መጽሐፍ ቅዱስ የራሱ መግለጫ ራሱ መሆን አለበት፡ ምክንያቱም ለራሱ መለኪያ ነውና። እኔ አንድ አስተማሪ እንዲተረጉምልኝ ብተማመንበት፡ እርሱም ትርጉሙን በግምት ቢያወጣ፡ ወይም በክፍለ እምነቱ ምክንያት እንዲሁ እንዲሆን ቢመኝ፡ ወይም ጥበበኛ እንደሚመስል ሊቈጠር ቢሻ፡ እንግዲያስ የእርሱ ግምት፡ ምኞት፡ እምነት ክፍል፡ ወይም ጥበብ እንጂ መጽሐፍ ቅዱስ ደንቤ አይሆንም።”

“ከላይ የተጠቀሰው የእነዚህ መመሪያዎች አንድ ክፍል ነው፤ እኛም በመጽሐፍ ቅዱስ ጥናታችን ውስጥ ሁላችን የቀረቡትን መርሆች በመጠንቀቅ ብንታዘዝ መልካም ነው።”

“እውነተኛ እምነት በቅዱሳት መጻሕፍት ላይ የተመሠረተ ነው፤ ነገር ግን ሰይጣን ቅዱሳት መጻሕፍትን በማጣመም ስሕተትን ለማስገባት እጅግ ብዙ ዘዴዎችን ይጠቀማል፤ ስለዚህ ሰው እነርሱ በእውነት የሚያስተምሩትን ማወቅ ቢፈልግ ታላቅ ጥንቃቄ ያስፈልገዋል። በዚህ ዘመን ካሉት ታላላቅ ማታለያዎች አንዱ፡ በስሜት ላይ እጅግ መቆየት እና ያ ቃል ከስሜት ጋር ስለማይስማማ የእግዚአብሔርን ቃል ግልጽ ንግግሮች እያልተቀበሉ ቅንነትን መጠየቅ ነው። ብዙዎች ለእምነታቸው ከስሜት በቀር ሌላ መሠረት የላቸውም። ሃይማኖታቸው በመነቃቃት የተመሠረተ ነው፤ ያም ሲያቆም እምነታቸው ይጠፋል። ስሜት ገለባ ሊሆን ይችላል፤ የእግዚአብሔር ቃል ግን ስንዴ ነው። ነቢዩም፡ ‘ገለባውስ ከስንዴው ጋር ምን አለው?’ ይላል።”

“በፍጹም ያልነበራቸውን እና ሊያገኙትም ያልቻሉትን ብርሃንና እውቀት ስላልተጠነቀቁ ማንም አይፈረድበትም። ነገር ግን ብዙዎች ከዓለም መለኪያ ጋር ለመስማማት ስለሚፈልጉ በክርስቶስ አምባሳደሮች የቀረበላቸውን እውነት ለመታዘዝ ይከለክላሉ፤ ወደ አስተዋላቸው የደረሰው እውነት፡ በነፍሳቸው ውስጥ የበራው ብርሃን በፍርድ ቀን ይፈርድባቸዋል። በእነዚህ የመጨረሻ ቀኖች ሁሉንም ዘመናት ሲያበራ የነበረው የተሰበሰበ ብርሃን አለን፤ እኛም በዚህ መጠን ተመጣጣኝ ኃላፊነት እንጠየቃለን። የቅድስና መንገድ ከዓለም ጋር በአንድ ደረጃ ላይ አይደለም፤ ከፍ ብሎ የተዘጋጀ መንገድ ነው። በዚህ መንገድ ብንሄድ፤ በጌታ ትእዛዝ መንገድ ብንሮጥ፤ ‘የጻድቃን መንገድ እንደሚያበራ ብርሃን ነው፤ እርሱም ፍጹም ቀን እስኪሆን ድረስ ይበልጥ ይበራል’ የሚለውን እናገኛለን።” Review and Herald, November 25, 1884.

በትንቢታዊ ቁልፎች ምድብ ሥር ባለው “William Miller” በሚል ርዕስ ጽሑፍ ውስጥ ስለ ዊልያም ሚሊር ሕጎች በበለጠ ዝርዝር ማንበብ ይችላሉ።

በ«እኛ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት» ውስጥ በ«አባት ሚሊር» የትንቢት ትርጓሜ መመሪያዎች ውስጥ የተቀመጡትን መርሆች ሁላችንም በትጋት ብንጠብቅ መልካም ነው። ለፕሮቴስታንቲዝም ቀንድ መጽሐፍ ቅዱስ ብለን የምንጠራው ቅዱስ ሰነድ ተሰጥቶት ነበር፤ እንዲሁም በውስጡ የተካተቱትን መርሆች የመከላከልና የማስፋፋት ኃላፊነት ደግሞ ተሰጥቶት ነበር፤ እንዲሁም ለፕሮቴስታንት ቀንድ የቅዱሱን ሰነዶች ትርጉምና ዓላማ በትክክል ለመለየት የሚያስችል የመመሪያዎች ስብስብ ደግሞ ተሰጥቶት ነበር።

የሪፐብሊካኒዝም ቀንድ እኛ ሕገ መንግሥት ብለን የምንጠራው ቅዱስ ሰነድ ተሰጠው፤ እንዲሁም በውስጡ የተካተቱትን መርሆች ለመጠበቅና ለማስፋፋት ኃላፊነት ተሰጠው። ሪፐብሊካን ቀንድ ደግሞ የዚህን ቅዱስ ሰነድ ትርጉምና ዓላማ በትክክል ለመለየት የሚያስችል የደንብ ስብስብ ተሰጠው። ሕገ መንግሥቱን በትክክል ለመለየት የተሰጡት ደንቦች የመብቶች ድንጋጌ ሲሆኑ፡ በዚያም ውስጥ ከሕገ መንግሥቱ እጅግ አስፈላጊው ዓላማ በየመብቶች ድንጋጌው የመጀመሪያ ደንቦች ተቀመጠ። በየመብቶች ድንጋጌው የተዘረዘረው የመጀመሪያው ማሻሻያ የሃይማኖት፡ የመግለጫ፡ የንግግር እና የፕሬስ ነጻነት ነው።

«ከንግረስ ስለ ሃይማኖት መመስረት የሚመለከት ሕግ ወይም የሃይማኖትን በነፃ መፈጸም የሚከለክል ሕግ አያወጣም፤ ወይም የንግግርን ነፃነት ወይም የፕሬስን ነፃነት የሚገድብ ሕግ፤ ወይም ሕዝቡ በሰላም ለመሰብሰብና ለቅሬታዎቻቸው መፍትሔ እንዲሰጥ መንግሥትን ለመማጸን ያላቸውን መብት የሚገድብ ሕግ አያወጣም።» የአሜሪካ ዩናይትድ ስቴትስ ሕገ መንግሥት፣ ማሻሻያ 1

የእሁድ ሕግ የሃይማኖት ነፃነትን የሚያረጋግጥ በሕገ መንግሥቱ የመጀመሪያው ማሻሻያ ላይ የተከፈተ ጥቃት ነው። ይህም በእሁድ ሕግ ላይ ይወገዳል። በዚህም የሕገ መንግሥቱ ፍጻሜ፣ የአሜሪካ በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ያለው ስድስተኛው መንግሥት እንደ ሆነ ፍጻሜው፣ እና በዚያን ጊዜ የሦስተኛውን መልእክት መልእክት በታላቅ ጩኸት የሚያውጁትን ላይ የሚጀምረው ስደት ምልክት ይደረጋል። የሦስተኛውን መልእክት ታላቅ ጩኸት የሚያውጁ እና የመጀመሪያው ማሻሻያና የሕገ መንግሥቱን ጥፋት የሚቃወሙ እነዚያ፣ በመከበር እና በመፈጸም የተጠሩትን ቅዱሳን ሥርዓቶች፣ እነርሱም ለመጠበቅ የተሾሙትን ቅዱስ ሰነድ የሚከለክሉትን፣ ሊያቆሙና ሊፈጽሙ የነበሩ በእነዚያ ሰዎች ይሰደዳሉ። ይህ የበግ መሳይ የምድር አውሬ ሁለቱ ቀንዶች ተመሳሳይ ታሪኮችን መረዳትና መተግበር የሚያሳይ ምሳሌ ነው። የሕገ መንግሥቱ መሥራች አባቶች ከአባት ሚሊር ጋር ተመሳሳይ ናቸው። ለሚሊር የተጠቀመው “አባት” የሚለው ቃል መሪን ለመጠቆም እንጂ የጳጳሳዊ ካህንን ለማመልከት አይደለም። መጽሐፍ ቅዱስ ሰዎች መንፈሳዊ መሪዎች እንደሆኑ ሲናገሩ አባት ብሎ መጠራትን ይከለክላል። ሚሊርውያን እንደ ብዙ ጊዜ ልማድ ሆኖ እንደሚገኘው በአባታቸው ስም ተሰይመዋል። ይህን ልዩነት ማጣት የኤልያስ መልእክት ልቦችን ከአባቶች ወደ ልጆች እና ከልጆችም ወደ አባቶች በሚመልስበት ጊዜ ምን ማለት እንደሆነ ያለውን አንዳንድ ክፍል ማጣት ነው።

በኢሳይያስ ሃያ ሦስት ውስጥ የተጠቀሰችው አሜሪካ በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ውስጥ ስድስተኛው መንግሥት ናት፤ ፈጥኖ እየቀረበ ባለው የእሁድ ሕግ ሕገ መንግሥቷን እስክትገለብጥ ድረስም እንዲሁ ትቀጥላለች። ስድስተኛው መንግሥት ሰባ ትንቢታዊ ዓመታት ይገዛል፤ እነዚህም የአንድ ንጉሥ ዘመን ናቸው። ሰባ ዓመት የገዛው መንግሥት (ንጉሥ ማለት መንግሥት ነው) ባቢሎን ነበረች። በእነዚያ ሰባ ዓመታት ውስጥ የመንግሥት ቀንድ የባቢሎን መንግሥት ነበር፣ የቤተ ክርስቲያንም ቀንድ ከለዳውያን ነበሩ። ዳንኤል፣ ሳድራቅ፣ ሜሳቅ እና አቤድናጎ መቶ አርባ አራት ሺህን ይወክላሉ። ሁለቱም ቀንዶች እና የእግዚአብሔር ሕዝብ በዳንኤል ምስክርነት ውስጥ ተወክለዋል። በባቢሎን የነበረው የሰባ ዓመት ምርኮኝነት ኢሳይያስ ከ1798 ጀምሮ እስከ የእሁድ ሕግ ድረስ ያለውን የአሜሪካ ትንቢታዊ ታሪክና የአድቤንቲዝም ታሪክ ለመለየት የተጠቀመበት የአንድ ንጉሥ ዘመን ነበር።

ለዩናይትድ ስቴትስ ሁለቱም ቀንዶች የትንቢታዊ ታሪክ መስመር እንዳላቸው መለየታችን፣ በሁለቱ ቀንድ ምስክሮች ሌላውን ቀንድ የሚለይ ባህርይ ለመለየት መጨረሻውንና መጀመሪያውን እንድናስብ ያስችላናል። ከሁሉም በኋላ ቀንዶቹ አንድ ዓይነት ነበሩ። በዳንኤል ውስጥ ቀንዶች ነበሩ፤ አንዳንዶቹ ተሰብረው ነበር፣ ከተሰበረውም ቀንድ የበቀሉ ቀንዶች ነበሩ። በዳንኤል ውስጥ አንዳንድ ቀንዶች እርስ በርሳቸው አንድ መጠን አልነበራቸውም፤ አንዱ ከሌላው በኋላ ይወጣ ነበር። ነገር ግን በዩናይትድ ስቴትስ ሁለቱ ቀንዶች እንዲህ አይደሉም። እነዚያ ሁለት ቀንዶች በተመሳሳይ ታሪክ ውስጥ እርስ በርሳቸው ይጓዛሉ፣ እናም ምንም እንኳን በዓላማቸው እርስ በርሳቸው የተለዩ ቢሆኑም ተመሳሳይ የመንገድ ምልክቶችን ያፈራሉ። በዚህ ታሪክ ውስጥ ለመረዳት እጅግ አስፈላጊ የሆኑ ገደቦችም አሉ።

በአድቤንቲዝም መጀመሪያ ላይ፣ በፊላደልፊያ ቤተ ክርስቲያን የተወከለው የትንቢታዊ ታሪክ ወደ ሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን ተለወጠ። ስለዚህ በመጨረሻ ደግሞ ከሎዶቅያ ትንቢታዊ ታሪክ ለውጥ ሊኖር ይገባል። የኢየሱስ ክርስቶስ ራእይ የዚህን መረዳት ብርሃን ያካትታል፤ ይህም በዚህ ዘመን ከሚፈታው ነገር አካል ነው።

እና “ከሰባ ዓመታት መጨረሻ በኋላ” ጳጳሱ “ይዘምራል” እና “የተረሳቸው” “ጋለሞታ” ትታሰባለች። እርስዎም በእሁድ ሕግ ጊዜ “ትታሰባለች፤” በዚያም ጉዳይ በፀሐይ አምልኮ እና የእግዚአብሔር ሕግ ለሰው ልጅ

“አስታውስ” ብሎ ያስታወቀውን ቀን በማምለክ መካከል ይሆናል።

በዚህ ጽሑፍ ውስጥ የባቢሎን ሰባ ዓመት ግዛት ታሪክ ከ1798 ጀምሮ እስከ እሑድ ሕግ ድረስ ያለውን የአሜሪካ ዩናይትድ ስቴትስ ታሪክ እንደሚወክል ለይተን አሳይተናል። በቀደም ጽሑፍ እና ብዙ ጊዜም በዕንባቆም ሰንጠረዦች ውስጥ፣ በግብፅ የነበረው ምርኮ እና ከዚያ መዳን ደግሞ የአሜሪካ ዩናይትድ ስቴትስን እና የእግዚአብሔርን ሕዝብ ታሪክ እንደሚወክል እናሳያለን። እነዚህ አራት ታሪኮች፣ ማለትም የባቢሎን፣ የግብፅ፣ የአድቪንቲዥም እና የዩናይትድ ስቴትስ ታሪኮች፣ በእነዚህ መስመሮች ላይ ለማምጣት ያሉት ብቻ አይደሉም፤ ነገር ግን የመጀመሪያ መጠቀስ ሕግን በእነዚህ አራት መስመሮች ላይ ስንተግብር፣ እጅግ አስደናቂ ነው። ይህን ጽሑፍ የምዘጋው በምን ማለቴ እንደሆነ የሚያሳይ አንድ ቀላልና ከፊል ምሳሌ በማቅረብ ነው፤ እንዲሁም በኋላ በኢሳይያስ ሃያ ሦስት ታሪክ ላይ ወደ ተጨማሪ ምርመራ ስንመለስ ልቀጥልበት የምፈልገውም ይህንኑ ነው።

የባቢሎን ታሪክ በመጀመሪያው ላይ የተለወጠ ንጉሥ አለው፣ በመጨረሻውም ክፉ ንጉሥ አለው። ቢደን ወይም ትራምፕ ቢሆን አይገባም፤ ምክንያቱም የዳንኤል መጽሐፍ ገዢዎችን የሚያቆምና የሚያወርድ እግዚአብሔር እርሱ እንደሆነ ያስተምራልና። በእሑድ ሕግ ዘመን ዲሞክራሲ ወይም ሪፐብሊካን መሪ ስለሚሆን እርግጠኛ ሊሆን የሚችለው ነገር፣ እርሱ ክፉ መሪ እንደሚሆን ብቻ ነው። ናቡከደነፆር ባቢሎን ነበር፤ እርሱ የባቢሎን ግፊኛ ነበር፣ ሦስት በጎ ሰዎችን ወደ እሳት ለመጣል ፈቃደኛ ነበር። ነገር ግን በመጨረሻ ወደ የዳንኤል አምላክ ተለወጠ። ከመጨረሻው መሪ ቤልሻጌር ጋር ግን እንዲህ አልነበረም። እርሱ ክፉ ንጉሥ ነበር። ዩናይትድ ስቴትስ በትንቢት ውስጥ እንደ በግ ትጀምራለች፤ ይህም የክርስቶስና ለሰው ልጅ ያደረገው መሥዋዕት ምልክት ነው። በመጨረሻ ግን ዩናይትድ ስቴትስ እንደ ዘንዶ ትናገራለች። በዚህ የታሪክ መስመር ውስጥ ከክርስቶስ ወደ ሰይጣን የሚሆነው ለውጥ በናቡከደነፆርና በቤልሻጌር መካከል ባለው ልዩነት ይወከላል።

“ቤልሻጌር የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለማወቅና ለማድረግ ብዙ እድሎች ተሰጥተውት ነበር። አያቱ ናቡከደነፆር ከሰዎች ማኅበር እንደተባረረ አይቶ ነበር። ያ ትዕቢተኛ ንጉሥ የሚመካበት የነበረው አእምሮ ከሰጠው አምላክ እንደተወሰደበት አይቶ ነበር። ንጉሡ ከመንግሥቱ እንደተባረረና የምድረ በዳ አራዊት ዳደኛ እንደተደረገ አይቶ ነበር። ነገር ግን የቤልሻጌር መዝናኛትን መውደድና ራሱን ማክበር ፈጽሞ ሊረሳቸው የማይገቡትን ትምህርቶች አጠፋባቸው፤ እርሱም በናቡከደነፆር ላይ የታዩ ፍርዶችን ያመጡ ከነበሩት ኃጢአቶች ጋር ተመሳሳይ ኃጢአቶችን ፈጸመ። በጸጋ የተሰጡትን እድሎች አባከነ፤ እውነትን ለማወቅ በእጁ ውስጥ ያሉትን አጋጣሚዎች መጠቀም ቸል አለ። ‘እንድን ልዳን ምን ላድርግ?’ የሚለውን ጥያቄ ያ ታላቅ ነገር ግን ሞኝ ንጉሥ በግዴላሽነት አለፈው።” Bible Echo, April 25, 1898.

ክፉው ብልሻጌር ሰነፍ ንጉሥ እንደነበረ ልብ በሉ። ሁለቱም ፍርዶች በዘሌዋውያን ሃያ ስድስት ውስጥ እንደ “ሰባት ዘመናት” ስለተመለከቱ እርሱ እንደ አባቱ ነቡከደነፆር ያውኑ ፍርድ ተቀበለ። ነቡከደነፆር ሰባት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ዓመታት በሆኑ ሁለት ሺህ አምስት መቶ ሃያ ቀናት በሜዳ እንደ አውሬ እየኖረ ነበር፤ በልጁም ብልሻጌር ላይ በግድግዳው ላይ የተጻፈው ፍርድ ደግሞ ሁለት ሺህ አምስት መቶ ሃያን እንዲሁ ይወክላል። ልዩነቱ ግን በነቡከደነፆር ላይ የመጣው ፍርድ እርሱን ለወጠውና ጥበበኛ ንጉሥ አደረገው፤ በእንግዲህ ብልሻጌር ላይ የመጣው ፍርድ ግን በሰነፍ ንጉሥ ላይ ነበረ።

“ለመጨረሻው የባቢሎን ገዥ፣ እንደ ምሳሌ ለመጀመሪያው እንደመጣለት ሁሉ፣ የመለኮታዊው ጠባቂ ፍርድ መጣ፤ ‘አንተ ንጉሥ ሆይ፣ ... መንግሥቱ ከአንተ ተወስዷል።’ ዳንኤል 4፡31።” ነቢያትና ነገሥታት፣ 533።

ለመጨረሻው ፕሬዚዳንት በቅጥሩ ላይ የተጻፈው ጽሕፈት፣ የ“ቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት” መለያየት ያለበትን “ቅጥር” የሚገልጽ የመጀመሪያው ማሻሻያ ነው፤ ይህንንም የመጨረሻው ሞኝ ንጉሥ

አያስተውልም። በዘሌዋውያን ሃያ ስድስት የተጠቀሰው “ሰባት ጊዜ”፣ በእሁድ ሕግ ጊዜ በሰሜኑ ንጉሥ የሚፈጸመውን “የሕዝቡ መበተን” ይወክላል። ያ መበተን ከእሁድ ሕግ በኋላ የሚመጣው ብሔራዊ ጥፋት ነው። ስድስተኛው ሕዝብ፣ ሕገ መንግሥቱን የጻፉትን የመሥራች አባቶቹን ትምህርቶች ረሳ፤ እነርሱም ያንን ሕገ መንግሥት የጻፉት ከተበላሸች ቤተ ክርስቲያን ብቻ ሳይሆን፣ ያች የተበላሸች ሴት ከእነርሱ ጋር ያደረገው ግንኙነት ከነበረው ከአውሮፓ ግፈኛ ነገሥታትም ለመጠበቅ ነበር። የመሥራች አባቶች ጳጳሳዊ ሥልጣንንና የአውሮፓን ነገሥታት የተቃወሙ ሰዎችን ይወክላሉ፤ ምክንያቱም እነርሱ ራሳቸው ከአንድ ሺህ ሁለት መቶ ስልሳ ዓመታት የጳጳሳዊ ጨለማ መበተን ውስጥ ከወጡ በኋላ ባገኙት ልምድ እንደሚያውቁት፣ ከእንዲህ ዓይነት ግፍ የሚጠብቁ መከላከያዎች የአዲሱ ሕገ መንግሥታቸው ማዕከላዊ ክፍል መሆን እንዳለባቸው ነበር። እነርሱ ጥበበኛ አባቶች ነበሩ፤ እንደ በግም ያሉ ነበሩ፤ ነገር ግን ከመጨረሻው አባት ጋር እንዲሁ አይደለም። እርሱ እንደ ዘንዶ ይናገራል። አባቶቹ ከመበተን ወጡ፤ ልጁ ግን ወደ መበተን ይመለሳል። በሁለቱም ሁኔታዎች ግፈኛው አንደኛው ጳጳስና እና መጨረሻው ጳጳስና ናቸው።

የፍርዱ ምልክት በናቡከደነፆር፣ በመጀመሪያው ንጉሥ፣ እና በመጨረሻው ንጉሥ ብልጣሶር ላይ የነበረው የዘሌዋውያን ሃያ ስድስት የ“ሰባት ዘመን” መበተን ነበር። ናቡከደነፆር ይህን በሕይወቱ አገኘው፤ ብልጣሶር ደግሞ የሞተበት በዚያች ሌሊት እንደ መቃብር ጽሑፍ በግድግዳው ላይ ተጽፎለት ነበር። በመጀመሪያው የሪፐብሊካን ቀንድ ምልክት ከሰሜን ንጉሥ ባርነት ማምለጡ ነበር፤ በመጨረሻውም የሪፐብሊካን ቀንድ ምልክት ከሰሜን ንጉሥ የመጣ ምርኮኝነት ነው። የእሁድ ሕግ እንደ የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ስድስተኛው መንግሥት የሚሞትበት “በዚያች ሌሊት” ነው። በእነዚህ አራት ምሳሌዎች ሁሉ፣ ብልጣሶር፣ ናቡከደነፆር፣ እና የሪፐብሊካን ቀንድ መጀመሪያና መጨረሻ፣ የዘሌዋውያን ሃያ ስድስት ሃያ አምስት ሃያ የሆነው በመጀመሪያውም በመጨረሻውም የተወከለ ምልክት ነው። ይህም የአልፋና የአሜጋ ፊርማን ይወክላል።

ዊልያም ሚሊር ያገኘው የመጀመሪያው “የዘመን ትንቢት” የዘሌዋውያን ሃያ ስድስት ያለው ሁለት ሺህ አምስት መቶ ሃያ ነበር። እርሱም ኢየሱስ በሚሊር አገልግሎት አማካኝነት በአኖረው መሠረት ውስጥ የመጀመሪያው ድንጋይ ነበር። እንዲሁም በ1863 አድቪንቲዝም ወደ ጎን ያስቀመጠው የመጀመሪያው መሠረታዊ እውነት ነበር። የሚሊር ሁሉም የእውነት ድንጋዮች በመሠረቱ ውስጥ በተቀመጡ ጊዜ፣ እነዚያ እውነቶች በዕንባቆም ሁለቱ ጽላቶች ላይ ተወክለው ነበር፤ እነዚህም የ1843 እና የ1850 የፓይነሮች ቻርቶች ናቸው። እነዚህ ሁለቱ ጽላቶች፣ ሁለቱ የአሥርቱ ትእዛዛት ጽላቶች ከጥንታዊቷ እስራኤል ጋር ያለውን ቃል ኪዳን እንደወከሉ ሁሉ፣ ከእግዚአብሔር እና በስሙ ከተሰየሙ ሕዝቡ መካከል ያለውን የቃል ኪዳን ግንኙነት ይወክላሉ።

በሎዶቅያዊ አድቪንቲዝም ፍጻሜ ላይ፣ በእሁድ ሕግ ጊዜ ከጌታ አፍ በሚተፋበት ጊዜ፣ በግድግዳው ላይ የተጻፈው ጽሕፈት እነዚያ ሁለቱ ቅዱሳን የመሥራች አቅኚዎች ሰንጠረዦች ናቸው። እነርሱ ሊያነቧቸው የማይችሉት ሰንጠረዦች ናቸው፤ ምክንያቱም በታሪካቸው መጀመሪያ ላይ ከተሰጠው የማስጠንቀቂያ መልእክት ለመጠቀም እምቢ አሉና....

በአሜሪካ የ1837 የገንዘብ ቀውስ በተለያዩ ኢኮኖሚያዊ ምክንያቶች፣ ፖሊሲዎች፣ እና ግምታዊ ንግድ እንቅስቃሴዎች ጥምረት የተነሳ ውስብስብ ክስተት ነበር።

የግምታዊ ንግድ ፍንዳታ፣ እስከ 1837 ድረስ በነበሩት ዓመታት፣ በአገሪቱ ወደ ምዕራብ የተስፋፋ መስፋፋት በከፊል ተነሳሽነት፣ በመሬትና በኢንቨስትመንት መስክ የግምታዊ ንግድ ከፍተኛ መጨመር ተከሰተ። በተለይም በምዕራባዊው ድንበር አካባቢ ያለው የመሬት ግምታዊ ግብይት፣ የመሬት ዋጋ እንዲገፋ እና ከመጠን በላይ ብድር እንዲወሰድ አድርጓል።

ቀላል ብድርና ግምታዊ አበዳደር፣ በንኮችና የገንዘብ ተቋማት በብዙ መጠን ክሬዲትና ብድር ይሰጡ ነበር፣ ብዙ ጊዜም በቂ ዋስትና ሳይኖር። ይህ ቀላል የክሬዲት ተደራሽነት ለግምታዊ እብይት አስተዋፅኦ አድርጎ

የገንዘብ አለመረጋጋትን አደጋዎች ጨምሮ ነበር።

የባንኮች ከመጠን ያለፈ መስፋፋት፡- ባንኮች ሥራቸውን በፍጥነት ያስፋፉ ነበር፤ ብዙ ጊዜም ለመደገፍ ካላቸው የጠጣር ገንዘብ (ወርቅና ብር) በላይ የወረቀት ገንዘብ (የባንክ ኖቶች) ያወጡ ነበር። ይህ አሠራር “wildcat banking” በመባል የሚታወቅ ሲሆን፣ በዝውውር ውስጥ ቁጥጥር የሌለበትና የማይታመን ምንዛሬ ከመጠን በላይ እንዲበዛ አስከትሏል።

የጃክሰን የኢኮኖሚ ፖሊሲዎች፡- የፕሬዚዳንት አንድሩ ጃክሰን ፖሊሲዎች ቀውሱን እንዲባባስ ሚና ተጫውተዋል። በ1836 ዓ.ም. ሕዝባዊ መሬቶች በወረቀት ገንዘብ ሳይሆን በጠንካራ ገንዘብ (ወርቅና ብር) እንዲገዙ የሚጠይቅ የSpecie Circular ትእዛዝ አወጣ። ይህም የባንክ ኖቶችን ወደ ጠንካራ ገንዘብ ለመቀየር እጅግ ፈጣን መጣደፍ አስከተለ፤ ይህም የገንዘብ ጫናና የባንኮች ውድቀት አመጣ።

ዓለም አቀፍ ምክንያቶች፡- በዩናይትድ ስቴትስ ያለው ቀውስ በዓለም አቀፍ የኢኮኖሚ ሁኔታዎችም ተጽዕኖ ተቀብሎ ነበር። የዩናይትድ ስቴትስ ዋና የንግድ አጋር የሆነችው ብሪታንያ ኢኮኖሚ ውስጥ የተከሰተ ድቀት፣ ለአሜሪካ እቃዎችና ወደ ውጭ ለሚላኩ ምርቶች ያለውን ፍላጎት እንዲቀንስ አደረገ። ይህም በተራው በአሜሪካ ንግዶች ላይ ተጽዕኖ አሳድሮ ለኢኮኖሚያዊ ችግር አስተዋጽኦ አደረገ።

ድንጋጤና በባንኮች ላይ የተነሱ የገንዘብ አውጪ ፍጫዎች፡ በ1837 ዓ.ም. ግንቦት ወር፣ የባንክ መውደቅና የብድር መጥበብን የሚያካትቱ ተከታታይ የፋይናንስ ድንጋጤዎች፣ በኢንቨስተሮችና በተቀማጭ መካከል ድንጋጤ አስከተሉ። ይህ ድንጋጤ በባንኮች ላይ የተነሱ የገንዘብ አውጪ ፍጫዎችን እና ከባድ የብድር መጥበብን አስከተለ።

የገንዘብ አቅርቦት መቀነስ፡ ባንኮች እየከሰሩ እና ብድር እየጠበበ ሲሄድ፣ በኢኮኖሚው ውስጥ ያለው አጠቃላይ የገንዘብ አቅርቦት በእጅግ ቀነሰ። ይህ የገንዘብ መቀነስ የኢኮኖሚ ችግሮችን አባብሶ ድቀቱንም አሳደገ። የእነዚህ ምክንያቶች ጥምረት በባንክ ክስረቶች፣ በሥራ አጥነት፣ በሸማቾች ወጪ መቀነስ እና በአጠቃላይ ኢኮኖሚያዊ መዋረድ የተገለጸ ከባድ የኢኮኖሚ ውድቀትን አስከተለ።

“ጌታ ያመራንበትን መንገድና በቀደመው ታሪካችን የሰጠንን ትምህርቱ ካልረሳን በስተቀር፣ ስለ ወደፊት የምንፈራው ምንም የለም።” Life Sketches, 196.